

d'Oude Binnenstad

23ste jaargang nummer 4

december 2012

Oude Kerk of Nieuwe Kunst

De protestantse Oude Kerkgemeente is nog volop in discussie met de directeur van de Oude Kerk. > 5

Een wonderbaarlijke redding

In de Amsterdamse binnenstad dreigt een toerist de grip op zijn leven te verliezen. > 8/9

Stadsdelen

De deelraden zullen worden opgeheven. Wie wordt daar beter van? > 11

Short stay

Amsterdam gaat illegale verhuur van appartementen aanpakken. > 13

Kwartaaluitgave van de samenwerkende bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad. Gratis huis-aan-huis verspreid in de oude binnenstad.

Project 1012

Van der Laan: 'We doen het samen met de buurt'

Burgemeester Van der Laan tijdens het Burgwallenoverleg

Hoewel Lodewijk Asscher voor een periode van vier jaar gekozen was als wethouder in Amsterdam en hij herhaaldelijk had ontkend tussentijds naar Den Haag te zullen vertrekken, heeft de Haagse actualiteit dat inmiddels achterhaald. Burgemeester Eberhard van der Laan zal zich nu ontfemen over het Project 1012.

Asscher profileerde zich als de trekker van het Project 1012, de saneringsoperatie van het Wallengebied. Zoals bij velen bekend liet hij zich daarbij inspireren door de ideeën van de in 2010 overleden Gerard Smink, actief buurtbewoner en VVD-deelraadslid. Wethouder Asscher liet altijd duidelijk weten dat hij de wantoestanden in de prostitutie wilde aanpakken. Hij was ervan overtuigd dat vrouwen vaak onder dwang moeten werken en slachtoffer zijn van uitbuiting en mishandeling. Daarom zocht hij naar middelen om de criminaliteit die zich achter de schermen afspeelt te verminderen. Daarnaast was hij voorstander van een kwaliteitsimpuls voor de oude binnenstad en had hij oog en oor voor de belangen van bewoners en bonafide ondernemers. Zijn persoonlijke inzet daarvoor was een hele verademing na een lange periode van onachtzaamheid van het gemeentebestuur.

En dus rees even de bange vraag wie het gat zou vullen dat Asscher achterliet als 'Wallenwethouder'. Kort na het Burgwallenoverleg van medio november, waar burgemeester Van der Laan te gast was, werd officieel bekend dat de burgemeester zelf zich over het Project 1012 zal ontfemen. Dat maakt het vertrek

van Asscher een hanteerbaar verlies.

Prostitutie

Tijdens de buurtvergadering toonde Van der Laan dat het hem aan motivatie niet ontbreekt. Hij kent de buurt goed als voormalig bewoner en als vader die zijn kind regelmatig naar de crèche op het Oudekerksplein bracht.

Wat de prostitutie in het Wallengebied betreft, gaf hij aan dat langdurig onderzoek heeft aangetoond dat van de 6000 vrouwen in de prostitutie een groot deel onder dwang werkt. Dat de schattingen daarbij tussen de 10 en 90 procent bedragen, geeft aan hoe moeilijk het is om achter de ramen te kijken. 'Ook al zou het maar om 10 procent gaan, dan zijn dat nog altijd 600 vrouwen en dat kan de overheid niet op zijn beloop laten', aldus Van der Laan.

Jammer genoeg is een wetsvoorstel waarin de leeftijd voor prostituees wordt verhoogd naar 21 jaar, een registratieplicht wordt ingesteld en exploitanten van bordelen worden aangepakt, helaas gesneuveld in de Eerste Kamer. Daarom wil de gemeente dit nu zelf via de APV (Algemene Plaatselijke Verordening) gaan regelen. Exploitanten worden verplicht tot een transparante verhuuradministratie, dubbele shifts voor prostituees worden verboden en er moet altijd een beheerder aanwezig zijn. Ook moet er een regeling komen voor goede zorg en de positie van vrouwenspersonen moet worden versterkt.

Toerisme

De overlast door de groeiende toeristestroom in de Wallenbuurt baart ook

de burgemeester zorgen: 'Toeristen betekenen natuurlijk inkomsten voor Amsterdam. Maar grote bezoekersaantallen kunnen een stad ook kapot maken.' Om de bezoekersoverlast te verminderen wordt er gedacht aan gerichte handhavingsacties door politie en gemeentelijke diensten. 'Daarmee willen we een duidelijk signaal afgeven, dat hier niet alles kan wat je thuis wel uit je hoofd zou laten. De openbare ruimte is van iedereen en niet alleen van luidruchtige toeristen onder invloed van drank en drugs.'

Sleutelpanden

Het Sint Annenkwartier zal worden ontwikkeld tot een voor iedereen aantrekkelijk verblijfsgebied. Het aantal bordelen en coffeeshops zal verder worden teruggebracht en in de APV zal ook een sluitingstijd voor bordelen worden opgenomen, net als voor de horreca, zodat dubbele shifts worden voorkomen en het 's nachts ook op de Wallen rustiger zal worden.

De gemeente heeft ervoor gekozen om het Project 1012 onder meer te realiseren door het aankopen van sleutelpanden in het gebied, vaak prostitutiepanden. Dat gebeurt met belastinggeld of geld van woningbouwcorporaties. Ondanks het risico dat de pandeigenaren daarbij oneigenlijke winsten proberen te boeken, is het in ieder geval van belang dat dit geld goed wordt besteed. Dat pleit er ook voor om de ontwikkeling, de exploitatie en het beheer van de aangekochte panden optimaal te laten gebeuren.

Het succes van de NV Zeedijk toont

> Lees verder op pagina 2

Fietsenknipproject

Fietswrakken en 'weesfietsen' vormen reeds lange tijd een bron van ergernis voor stadsdeel, ondernemers en bewoners. Hoewel het de verantwoordelijkheid van het stadsdeel is om verwaarloosde fietsen uit het straatbeeld te verwijderen, lukt het nauwelijks om elke straat éénmaal per jaar op te schonen. Door een vooruitstrevend Burgerparticipatieproject lijkt daar nu rondom de Wallen een enorme verbetering in te komen.

Fietswrakken herkent iedereen. 'Weesfietsen' zijn de laatste jaren een nieuw en hinderlijk fenomeen geworden. Het zijn fietsen die soms maandenlang ongebruikt op straat staan te verroesten. Uiteindelijk zullen het wrakken worden. Weinig bewoners weten wat ze moeten doen om van hun overbodige fiets af te komen. Gemakzucht speelt daarbij ook een rol. Een enquête toont aan dat bewoners hun fiets vooral dicht bij huis achterlaten, en bezoekers in uitgaansgebieden. Daardoor slibben brugleuningen en 'nietjes' vol met fietsen die nog niet direct als wrak te boek

staan, maar wel de ruimte innemen voor een bruikbaar rijwiel.

Een opmerkelijk initiatief van bewoners in postcodegebied 1012 zorgt echter voor een doorbraak. Bewoners hebben zich beschikbaar gesteld om viermaal per jaar een ronde door de buurt te maken en fietsen die kennelijk in onbruik zijn geraakt, te voorzien van een feloranje sticker. Als een verwaarloosde fiets niet binnen twee weken door de eigenaar wordt weggehaald of opgeknapt, komt een stedelijke knipploeg hem wegruimen. Zelfs bij het opladen willen de bewoners de handen uit de mouwen steken. Helaas laten op dit moment de stedelijke opruimers nog te vaak verstek gaan.

Het stadsdeel is erg blij met het initiatief. Nadat de burgers bij ambtenaren van de gemeentereiniging hebben geleerd hoe ze fietsen moeten beoordelen, mogen ze nu zelfstandig de buurt schoonhouden. Dat getuigt van moed bij het stadsdeel, maar ook van vertrouwen in de buurtbewoners.

Lees ook het interview met Kees Kroese op pagina 2.

Grafschennis

Het bizarre tafereel dateert van zo'n twintig jaar geleden: een open graf in de Oude Kerk. Daaromheen een politieman met pet (en veel goud op de schouders), een heer en een dame. De diender klapt zijn opschriftboekje open. Hij wijst met zijn potlood op het gat in de grond. Bezoekende toeristen kijken er verbaasd naar.

Inzoomend wordt het nog merkwaardiger. Boven de zerkenvloer bungelt een spuitbuszilveren roos – hangend aan een visnoer, aan een balk, in de kap van de kerk. Naast het gat staat een bloemengietertje. In de kuil staat een plasje water. Het is een kunsttentoonstelling van de Rietveld Academie in de kerk.

Argelozе bezoekers lopen langs. Maken zij deel uit van een performance?

Waar is de camera? Is dit Baantjer en het verdwenen lijk in de Oude Kerk?

Nee, maar er was wél een strafbaar feit en het zou leiden tot een heus proces-verbaal. De man naast de kuil had gemeend dat de kunst hier een grens had overschreden. Aan de overkant, in het toenmalige Bureau Warmoesstraat, was hij binnengestapt met de wat lastige beginzin: 'Zou u vreemd opkijken als ik aangifte kwam doen van grafschennis in de Oude Kerk?' De jonge agent aan de balie had ongemakkelijk gekeken, maar de politieman met gouden schouders had toegehaapt. 'Zo zo, dat moesten we dan maar eens gaan bekijken.'

Even later stonden ze dus aan de geopende groeve: de diender, de man en de dame. Zij was de toenmalige directrice van de kerk. De zerk werd teruggeplaatst. Case closed.

Colofon

d'Oude Binnenstad

Kwartaluitgave van bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad.

Postadres: Dr. Willem Dreesweg 21
1188 KA Amstelveen
tel: (020) 627 24 24
fax: (020) 627 13 13
E-mail: redactie@oudebinnenstad.nl

Coördinatie: Huub Michielsen

Redactie: Eddy Appels, Eveline Brilleman, Eveline van Dijk, Maaïke de Graaff, Joep de Groot, Michiel van Haelst, Teun van Hellenberg Hubar, Wim de Jong, Wanda Nikkels, Willem Oosterbeek, Edwin Schölvinc, Gerrit van de Veen, Frits Visser, Herman Vuijsje.

Fotografie: Marian van de Veen-Van Rijk

Secretariaat: HEM Automation

Eindredactie: Ewout van der Hoog, Huub Michielsen, Bert Nap

Vormgeving: (Parentese:)

Drukker: drukkerij Atlantic

**drukkerij
atlantic bv
voor
maatwerk
in drukwerk**

Voor het hele traject van vormgeving tot drukken en afwerken. De snelle en voordelige printservice, bijzonder geschikt voor kleine oplagen in kleur, compleet het aanbod.

**Prinsengracht 220
1016 HD Amsterdam**

telefoon: 020 - 624 25 76
fax: 020 - 620 48 63
e-mail: druk.atlantic@planet.nl

Commentaar

Wat ging goed, wat kan beter?

Het einde van het jaar nadert. Dat nodigt uit tot beschouwing. Wat is dit jaar goed gegaan en wat kan er nog beter?

Actieve buurtbewoners en ondernemers hebben in het kader van burgerparticipatie hun steentje bijgedragen aan de leefbaarheid van onze woonomgeving, en de burgemeester heeft het 1012-stokje van wethouder Asscher kunnen overnemen. Dat is goed gegaan. Inmiddels is ook de geslaagde vierde restauratiefase van het Blauwlabenblok achter de rug. Het is alleen jammer dat bepaalde panden nog steeds leeg staan, terwijl er tegelijkertijd ondernemers van waarde voor de buurt betaalbare ruimte zoeken. Daar moet toch over te onderhandelen zijn? Niemand wordt wijzer van leegstand. Het wachten is nog steeds op de NV waarin overheid en marktpartijen samen onroerend goed ontwikkelen en beheren.

Door de vervroegde ophaaltijden is het huisvuil eerder van straat. De bestrijding van het toenemende zwerfvuil vraagt echter onverminderd aandacht. Gelukkig ruimt de reiniging de bekende afval-hotspots sinds kort voortvarender op en mag men bij de handhaving op vuilnis nu ook camerabeelden gebruiken.

Daartegenover heeft het stadsdeel afvalbakken weggehaald in het kader van bezuinigingen, uitgerekend in de drukke toeristenstraten van de stad. Herhaaldelijk is ervoor gepleit om afvalbakken naar onze buurt te verplaatsen vanuit 'stille' delen van de binnenstad. En wat blijkt? Ze zijn daar wel weggehaald, maar vervolgens domweg vernietigd. Zo schiet het lekker op! Schrale troost is dat er komend voorjaar grotere bakken bijgeplaatst gaan worden. Enthousiaste buurtbewoners hebben met succes een actie op touw gezet om de fietswrakken en weesfietsen zelf zorgvuldig te mogen stickeren en ze massaal van straat te krijgen. Dit oogst nu al grote waardering en vraagt om een regelmatige herhaling.

Ten slotte is ook de herrie op het water merkbaar afgenomen door het verbod op versterkte muziek aan boord van bootjes. Een betere bereikbaarheid van de handhavers van Waternet blijft evenwel onverkort nodig.

De groeiende stroom toeristen die afkomt op de coffeeshops, de pubs en de bordelen zorgt voor steeds meer lawaai op straat, vooral in de weekenden en de vakantieweken. Dat hier ook mensen wonen schijnt veel bezoekers volledig koud te laten; het zal wel een cultuurkwesie zijn dat uitgaan gepaard moet gaan met oergeluiden. Mogelijk zal verspreiding van flyers in vliegtuigen, boten en touringcars met daarop de *do's and don'ts* effect sorteren.

Maar wat vooral zal helpen is handhaving door de politie en het stadsdeel, want als de overheid niet handhaaft is zij de facto afwezig en laat zij de boel aan zijn lot over. De aankondiging van de burgemeester om enkele malen per jaar gericht en massaal te gaan optreden tegen overlast en strafbaar gedrag stemt voorzichtig hoopvol.

Ondertussen kan er in de sfeer van vergunningen al ingegrepen worden tegen cafés die structureel voor overlast zorgen. Het blijft daarom van belang dat buurtbewoners hun klachten melden via de horecaoverlastlijn en/of de politie.

Al met al zal de buurt zo volgend jaar weer beter worden!

> Vervolg van pagina 1

aan dat een samenwerking van publieke en private partijen daarvoor een werkbare constructie is. Voorkomen moet worden dat panden opnieuw verhuurd worden aan ondernemers die niets aan de buurt toevoegen of zich niet betrokken voelen. De totstandkoming van zo'n NV laat al lange tijd op zich wachten. Er moet voor worden gewaakt dat het momentum van de ontwikkeling van het project voorbijgaat en private partijen zich terugtrekken.

Burgers

Tot genoegen van de buurtbewoners toonde de burgemeester zich op de buurtvergadering een groot voorstander van samenwerking met betrokken bewoners. Zij kennen de buurt immers en kunnen vaak bruikbare oplossingen aandragen. Buurtbewoners hebben nogal eens last van onbegrip of onwil bij gemeente en stadsdeel om iets van hun suggesties ten uitvoer te leggen. Van der Laan signaleert niettemin een hoopgevende trend waarbij professionals bij de overheid zich bewuster worden van de kracht van burgers.

Steeds vaker maken overheden gebruik van burgers die investeren in hun eigen buurt – of het nu gaat om fietswrakken opruimen, signalen over het afvalprobleem of klachten over luidruchtige cafés. Hopelijk leidt dat tot doelgericht beleid: meer afvalbakken plaatsen, vuilnishotspots aanpakken, boetes uitsdelen en capaciteit van de reiniging of horecahandhaving gericht en doeltreffender inzetten.

Het aanpakken van de verhuur van woningen als illegale hotels hoort nadrukkelijk ook hierbij.

Het postcodegebied 1012 vereist permanente aandacht om ervoor te zorgen dat de behaalde winst niet weer als sneeuw voor de zon verdwijnt. Nu Lodewijk Asscher landelijk het roer ter hand heeft genomen, gaan bewoners en ondernemers ervan uit dat de burgemeester het Project 1012 de veilige haven in zal loodsen.

Joep de Groot

Toen ik terug kwam hing er een boze anonieme brief aan mijn fiets, waarin met de verdwijning van de fiets werd gedreigd.

Onverdraagzaamheid

Een goed voorbeeld van onverdraagzaamheid was het incident bij een voetbalwedstrijd in Almere, waarbij een grensrechter dusdanig werd mishandeld dat hij het leven liet. Een stroom van reacties was het gevolg; zo ook de reactie van een misdaadjournalist (met dat akeelige stemmetje), die stelde dat het niveau van de scheids- en grensrechters in het amateurvoetbal bedroevend is.

Het merendeel van de reacties kwam erop neer dat de KNVB veel strenger moet straffen. Maar ik hecht na de ervaring van een jeugd bij de Rijkswerkinrichting Veenhuizen en vervolgens 41 jaar politie niet zoveel geloof aan strenger straffen. Het is vaak handiger en goedkoper om langs andere weg onangepast gedrag te corrigeren. Kijk naar Amerika. Daar zijn zeven keer zoveel mensen gedetineerd als in Nederland, en dan vooral voor kleine drugsdelicten, maar de Amerikaanse oorlog tegen drugs heeft tot nu toe weinig uitgehaald. Wist u overigens dat een groot deel van het gevangeniswezen daar geprivatiseerd is en wordt verzorgd door beursgenoteerde bedrijven? Dat zorgt in ieder geval voor weinig leegstand. Hier in Nederland wordt binnenkort twintig procent van de gevangenisplekken opgeheven. Er wordt hier zelfs een hele gevangenis aan de Belgen verhuurd omdat ze daar een gebrek aan plaatsen hebben.

Het is duidelijk dat de jeugd nu een stuk mondiger is dan toen ik jong was. Ook wij waren het toen in veel gevallen niet eens met hoe het in het gezin of in de maatschappij ging, maar je sprak dat toen veel minder uit.

Toen mijn kinderen klein waren, kwam de merkkleding in zwang. Als ouders waren we niet van plan daaraan mee te doen en dat leverde een hoop ongenoegen op. Maar wij hielden onze poot stijf. Als ik nu soms ouders met hun kroost hoor onderhandelen en vaak bakzeil zie halen, terwijl ze dat niet van plan waren, denk ik dat zij veeleisende, ongeduldige en onverdraagzame kinderen krijgen.

In het begin van deze maand maakte ik een klein gevalletje van onverdraagzaamheid mee.

Ik moest bij de Oude Kerk mijn fiets kwijt. Graag zet ik dat ding met een ketting aan iets degelijks vast. In een van de stegen ontdekte ik een stevige regenpijp, 'versierd' met een rode anti-fietssticker. Aan de pijp was een plantenbak met klimop vastgeketend met een ketting. Dus ik zet mijn fiets aan plantenbak en pijp. Toen ik een uurtje later mijn fiets losmaakte, werd ik haast besprongen door een boze bewoner. Hij kalmeerde toen bleek dat wij elkaar wel eens ontmoet hadden.

Drie dagen later moest ik mijn fiets weer kwijt. Dus maar weer aan die pijp, maar niet tegen zijn plantenbak. Toen ik terug kwam hing er boze anonieme brief aan mijn fiets, waarin met de verdwijning van de fiets werd gedreigd. Aangezien ik niet van plan ben om me over zoiets lulligs boos te maken, zal ik wel een andere plek voor mijn fiets zoeken waar hij wel verdragen wordt.

'Genadeloos naar de schroot'

Kees Kroese is straatmanager van Damrak, Beursplein, Nieuwendijk en Dam. Het is voor een groot deel aan hem te danken dat het Burgerparticipatieproject Weesfietsen van de grond is gekomen. In de korte periode dat het project loopt heeft hij al veel leermomenten gehad.

Kroese: 'Het is allemaal zo'n twee jaar geleden begonnen op een stadsdeelconferentie in de Brakke Grond. Daar heb ik in een werkgroepje geroepen dat het

Kees Kroese (r) met fietsknippers

bestrijden van het weesfietsenprobleem bij uitstek geschikt is om daarbij burgers te betrekken. Vervolgens bleef het een hele tijd stil. Maar toen ik op een vervolgbijeenkomst opnieuw mijn muil opentrok, is het probleem opgepikt door stadsdeelvoorzitter Jeanine van Pinxteren en mochten we een experiment beginnen.'

Naast Kroese was ook buurtregisseur Rob Oosterbaan de fietsenbende meer dan zat. Hij organiseerde een slagvaardig groepje bewoners en een ambtenaar van de gemeente om in een week tijd het hele Wallengebied van stickers te voorzien. Tijdens die actieweek in juni startte de groep al om zes uur 's ochtends, omdat er dan nog weinig anderen door de buurt lopen.

Kroese: 'Het was een geweldige ervaring. Al stickerend zag je hoe erg het probleem werkelijk is. 1000 fietsen hebben we aangewezen als "knipfiets".

Uiteindelijk hebben we twee weken later ruim 800 fietsen op de gemeentelader getild.'

'We hebben daarbij wel gemerkt hoe inefficiënt het gemeenteapparaat in feite werkt. Elke individuele fiets moest op een bon worden beschreven. Voor het geval iemand hem terug zou claimen. Ga toch weg, dat is allemaal verspilde moeite. Uiteindelijk is geen van de ruim 800 fietsen bij het fietsendepot AFAC teruggeclaimd. Dit is hét bewijs dat ze niet meer gebruikt werden. En als het al een keertje fout zou gaan, is dat *collateral damage*. Jammer, maar helaas.'

'Nu zijn we begonnen aan de tweede fase en gaan we om de drie maanden stickeren. We beginnen de weesfietsen in de buurt inmiddels aardig te kennen, en als ze er over drie maanden nog staan gaan ze genadeloos naar de schroot.'

XXXXX Gemeente Amsterdam Stadsdeel Centrum

Wilt u informatie over stadsdeel Centrum (zoals openingstijden loketten, digitaal loket, nieuwsberichten of projecten in de openbare ruimte)? Kijkt u dan op de website: www.centrum.amsterdam.nl

U kunt het stadsdeel telefonisch bereiken op het informatienummer 14 020. Maar u kunt ook mailen naar: stadsdeel@centrum.amsterdam.nl

Heeft u vragen over afval, grofvuil, bestrating of groenvoorziening, dan belt u met de Reiniging van het stadsdeel: tel. 020 551 9555. U kunt ook mailen naar: reiniging@centrum.amsterdam.nl
Meer informatie vindt u op: www.centrum.amsterdam.nl/afval

Bezoekadres van het stadsdeel:
Stadhuis, Amstel 1, 1011 PN
Postadres:
Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

www.centrum.amsterdam.nl
Volg stadsdeel Centrum op Twitter: @020centrum
en op onze Facebookpagina:
Stadsdeel Centrum Amsterdam

Bill Bodewes: 'Ik begin gewoon. Meestal linksboven.'

Bill Bodewes woont en werkt sinds 1980 aan de Blaauwlakensteeg, midden in het Blaauwlakenblok, de oudste bebouwing van Amsterdam. Wie langs de Condomerie in de Warmoesstraat loopt, komt zijn werk tegen. Zijn tekeningen sieren de winkel en de catalogus.

Bodewes (1948) noemt zich etnograficus. Hij studeerde grafiek aan de Academie voor Kunst en Industrie (AKI) in Enschede en kwam er in aanraking met popart. 'Van jongs af wilde ik tekenaar voor de krant worden. Ik tekende uitsluitend poppetjes en ben dat altijd blijven doen. Als 10-jarige raakte ik onder de indruk van karikaturen van sporthelden, getekend door Dik Bruynesteyn. Kijk – deze.' Hij bladert in het boekje *25 jaar sportkarikaturen van Abe tot Zoetemelk* en zegt: 'Dik Bruynesteyn is mijn goeroe.'

Atelier

Na zijn opleiding tekende Bodewes strips en cartoons voor undergroundbladen als *Aloha*, het strijblad *Tante Leny Presenteert* en *Hitweek*. Naast strips maakte hij, in een oplage van maximaal 30 stuks, bijzondere veelkleurige etsen.

Zijn werk is helder, krachtig, kleurrijk en vol humor. Vaak opgebouwd uit basisvormen als driehoeken, kegels en bollen. Zijn gestileerde figuren hebben raakvlakken met Afrikaanse kunst en primitieve cultuuruitingen, hoewel hij zelf nooit in Afrika is geweest.

'Hierdoor ben ik bijvoorbeeld geïnspireerd', zegt Bodewes als hij een langwerpige Afrikaans kappersuithangbord met geschilderde hoofden aanwijst. 'Hierdoor kwam ik op het idee van deze panelen.' Hij wijst naar een langwerpige plank aan de muur met uiterst geestige, totaal verschillende koppen. Zijn atelier hangt vol met talloze hoofden met een humoristische uitdrukking. Allemaal schijnbaar moeiteloos getekend en met een perfecte vlakverdeling. Hoe krijgt hij dit voor elkaar? 'Ach, ik begin gewoon. Meestal linksboven. En dan ontwikkelt het werk zich vanzelf.'

Zijn atelier en de daarvoor gelegen woonruimte zijn gevestigd in een groot pand waar vroeger een kinderwagenfabriek was. Bodewes kwam er als kraker en is nooit meer weggegaan. Tijdens de ingrijpende renovatie van het Blaauwlakenblok, die vier jaar heeft geduurd, heeft hij gebivakkeerd in een wisselwoning. Sinds anderhalf jaar is hij weer terug op zijn oude stek.

'Het is prachtig geworden en heerlijk wonen en werken, maar ik moest wel even wennen aan het spic-en-span. De ziel was uit m'n werkruimte. Verder is de woonkamer gehalveerd. Gek, maar het heeft me negen maanden lang een wat geamputeerd gevoel gegeven.' Zijn werk heeft er niet onder geleden. Dageelijks is Bodewes aan het tekenen en schilderen en loopt hij rond de ochtendklok van half tien de trap op naar zijn atelier. 'Ik kan het gewoon niet laten.'

Verfstiften

Hoewel de etspers aanvankelijk Bodewes' beste vriend was, ging de bewerkelijkheid ervan hem allengs tegenstaan. Ook het sjouwen met de zware platen eiste zijn tol. De etspers raakte in onbruik en is uiteindelijk met pijn in het hart verkocht.

Toen hij eind jaren tachtig voor het jubilerende Circus Elleboog grote wandschilderingen schilderde, kwam hij tot de conclusie dat het werken met verf wel zo eenvoudig was. Kwasten uitspoelen en de volgende morgen weer fris aan de gang.

Bodewes werkt nu meest met verfstiften. Zijn werk is veelvuldig geëxposeerd, te leen bij talloze kunstuitlencentra en opgenomen in collecties van onder meer de Gemeente Amsterdam, instellingen, bedrijven en particulieren. Het heeft ook jarenlang de Amsterdamse metro opgevrolijkt en wordt wel vergeleken met dat van de Amerikaan Keith Haring. 'Ach, dat zegt men wel ja. Moeilijk te vergelijken, maar als je dat per se wilt doen, vind ik het zelf meer een kruising tussen Haring en Dick Bruna.'

Sinds kort verleent Bodewes hand- en spandiensten in galerie Amsterdam Outsider Art, waar werk van mensen met een verstandelijke beperking of een psychiatrische achtergrond wordt getoond. Vaak verbluffend en bijzonder werk. Van tijd tot tijd is in deze galerie ook werk van Bodewes zelf te zien.

Condoompoppetjes

Sinds hij op de Wallen woont, is Bodewes bevriend met achterbuurman Theodoor van Boven van de Condomerie in de Warmoesstraat. Van meet af aan maakte hij hiervoor tekeningen en ook een catalogus. Zijn illustraties sieren de website, en de winkel is opgevrolijkt met zijn kleurige condoomkunst.

Van Boven herinnert zich: 'Bodewes tekende voor Gezellig en Leuk, waar ook Kamagurka en Herr Seele, en Windig en De Jong aan verbonden waren. We zijn toen met een groep op bezoek gegaan bij Kamagurka in Gent. Die vertrouwde ons toe dat hij door het werk van Bodewes bijzonder was getroffen en werd geïnspireerd.'

Samen met Marijke Vilijn en Thialda Straat is Bodewes sinds een jaar bezig met het Condomerie Art Merchandising Project (CAMP). Zijn werk siert T-shirts, Ansichtkaarten, koelkastmagneten, mokken en ga zo maar door. De tekeningen van Bodewes toveren al snel een glimlach op de gezichten, vooral van degenen die zijn werk in de Condomerie zien. Bodewes glundert als hij vertelt hoe hij onlangs met zijn vriendin nog even een straatje omliep, om te kijken hoe toeristen bij de Condomerie staan te lachen en te wijzen naar zijn felgekleurde glimlachende condoompoppetjes van karton.

Op internet staat er een foto van, stiekem in de winkel gemaakt door een Amerikaan. Met als ondertekening: *This is genius.*

Prijsvraag

Win 15 euro!

Was het zo moeilijk? We kunnen het ons nauwelijks voorstellen. De vraag was: Hoeveel bedrijven die adverteren in deze krant hebben een X in hun naam? Toch raadde niemand het goede antwoord en dat is toch echt: twee. De Haven van Texel en Kaashandel Wout Arxhoek.

Dat kan beter! Onze nieuwe prijsvraag luidt daarom: *Na de X komt de Y. Hoeveel bedrijven die adverteren in deze krant hebben een naam die begint met een Y?*

Mail uw antwoord naar redactie@oudebinnenstad.nl. Onder de inzenders van het goede antwoord verloten we een cadeaubon van 15 euro te besteden bij een adverteerder in deze krant, te kiezen door de winnaar.

1000 vragen over Amsterdam

Waar ligt Rembrandt van Rijn begraven? Hoeveel fietsen zijn er in Amsterdam? Van wie is het Rijksmuseum? Wat is het Mirakel van Amsterdam? Op hoeveel palen staat Het Scheepvaartmuseum?

Het zijn vragen uit *1000 vragen over Amsterdam*, een fors waaierboekje, samengesteld door buurtbewoner Henri van Poll. In de vragenwaaier is Amsterdam opgedeeld in zes delen, elk met een eigen kleur. Meer dan vijftig culturele instellingen zijn erin opgenomen.

Op dinsdag 27 november werd het eerste exemplaar ten doop gehouden in de Zuiderkerk. Het valt te betwijfelen of de aanwezigen op alle vragen het antwoord wisten. Maar wie de test zelf eens wil doen kan ervoor terecht in boekhandel of museumwinkel. En ook aan de Engelstalige gasten is gedacht, want wie de klapper omdraait heeft een volledige Engelse vertaling in handen: *1000 questions about Amsterdam*. Culturele triviant.

Richter Roegholtprijs voor Bert Nap

Hij is 'best een beetje trots'. En terecht. Op 14 november ontving ons eindredactielid Bert Nap de Richter Roegholtprijs, een prijs die jaarlijks wordt uitgereikt door de PvdA-afdeling Amsterdam Centrum. Nap kreeg de prijs vanwege zijn 'belangrijke bijdrage aan de sociale cohesie van de stad Amsterdam', aldus het juryrapport.

Richter Roegholt (1925-2005) was een Nederlands geschiedkundige die al snel zijn hart verloor aan Amsterdam en zich ontpopte als een bezielde stadshistoricus. Hij schreef een twintigtal boeken, waaronder *Amsterdam in de 20e eeuw* en *Het goud van de wandelaar*.

(parenthese:)
BUREAU VOOR VORMGEVING,
DTP EN DIGITALE MEDIA

huisstijlen, brochures,
leaflets, affiches,
catalogi, omslagen,
boekproducties, folders,
(digitale) formulieren,
advertenties, websites etc.

www.parenthese.nl | info@parenthese.nl

PTA
PASSENGER TERMINAL AMSTERDAM

Wilt u ook eens een
cruise schip zien?

Kijk op
www.ptamsterdam.com
voor de cruise kalender!

BRIDGES
FINS & VINS

AMSTERDAM
WWW.BRIDGESRESTAURANT.NL

Bridges: Hollandse vis met een Franse twist!
Het moderne en trendy restaurant schenkt
speciaal samengestelde wijnarrangementen
en vintage champagnes. De aangrenzende
Vinothèque, waar de sommelier de wijnen
proeft en selecteert, geeft u de mogelijkheid
om privé te dineren. Sea you!

SMAKELIJK AMSTERDAM
DOOR JOHANNES VAN DAM

Bridges | Oudezijds Voorburgwal 197 | Amsterdam | 020 555 3 560 | valet parking aanwezig

uitvaartcentrum
ELDERS

Kruislaan 235
Amsterdam

Rustig en intiem
afscheid nemen in
een kleinschalig
rouwcentrum
t/o begraafplaats
en crematorium
De Nieuwe Ooster

020 6252201
(dag en nacht)

www.davidelders.nl

Je zou je poten
uit je k... lopen
om hier een
borrel te kopen

O.Z. Achterburgwal 28
AMSTERDAM

**Rinus Wil
Rob**

 DUTCH BUILDERS
CONSULTANCY

Advies- en
administratiekantoor

tel: 06 54 71 70 70

METROPOLITAN

Huisgemaakt gelato en chocolade, van chocolatier Kees Raat
Winnaar 'Gouden Garde Publicksprijs' met IJSTIJD, kookboek van het jaar 2011

Warmoesstraat 135, 1012 JB Amsterdam | 020/3301955
www.metropolitandeli.nl | 7 dagen per week, 08:00 - 23:00

HOUT EN PLAAT
MOOI OP MAAT

**Houthandel
Schmidt bv**

O.Z. Achterburgwal 53-55
1012 DB Amsterdam
Tel. (020) 624 27 65 (020) 622 66 61
Fax: (020) 623 92 59
www.houthandelschmidt.nl
e-mail: houthandelschmidt@hetnet.nl
Maandag t/m vrijdag van 8.00-17.00 u.
Met eigen boot aanlegsteiger

BOSCH
Makita
FLEXA

OOK VOOR PVC, IJZER- EN ELEKTRAWAREN

 **SLAGERIJ
Vet**

Zeedijk 99 Amsterdam-C Tel. 020-6234908

RESTAURANTE - TAPASBAR
PORTUGUËS

De Portugees

Zeedijk 39a
tel. (020) 427 20 05

info@deportugees.com
www.deportugees.com

JOAQUIM DA SILVA
Simply the finest Portuguese food

YUCCA

O.Z. VOORBURG WAL 181, 1012 EW AMSTERDAM
tel. 020-624 87 66, www.yucca.nu

KLEDING & SIERADEN

 DUN YUNG
est. 1957

**"Wij brengen U dichterbij
het Oosten."**

In ons 6 verdiepingen tellende winkel
vindt U onder andere:

- levensmiddelen
(Chinees, Japans, Thais, Indonesisch, e.a.),
- Chinese kruiden,
- kookboeken,
- keukenartikelen,
- meubelen (zowel nieuw als antiek),
- cadeau-artikelen,
- sier- en gebruiks porselein (Chinees en Japans),
- decoratiematerialen,
- kleding (Chinees en Japans),

Slechts 5 minuten vanaf Centraal Station!

Stormsteeg 9, 1012 BD Amsterdam
(ook ingang op Zeedijk 83)
tel.: 020-6221763, 6267513 - fax.: 020-6256543
<http://www.dunyong.com> - info@dunyong.com

SAMRAT
Indian Restaurant

Bethaniëndwarsstraat 17, 1012 CB Amsterdam
tel. 020 - 624 60 33

Iedere dag open van ± 17.00 tot ± 23.00

Ook afhalen

restaurant
**Hemelse
Modder**
sinds 1984

Oude Waal 11
1011 BZ Amsterdam
020 - 624 32 03
www.hemelsemodder.nl

**LAUNDROMAT
HAPPY INN**

Open 7 dagen per week
8 AM - 10 PM

SELF SERVICE

The best value in town
WARMOESSTRAAT 30
1012 JE AMSTERDAM
(020) 624 84 64
happyinn@planet.nl

Discussie Oude Kerk

'Laten ze de statuten nog eens nalezen'

In de Amsterdamse binnenstad is commotie ontstaan over de plannen met de Oude Kerk. Begin dit jaar is een nieuwe directeur aangesteld, Jacqueline Grandjean, die de kerk in 2013 wil 'heropenen' als 'kunsthal'. De plannen zijn neergelegd in een 'Masterplan', dat in oktober is gepresenteerd.

Eddy Reefhuis (l) en Jasper Klapwijk

Hoe denkt men bij de voornaamste gebruiker van de kerk, de protestantse Oude Kerkgemeente, over dit plan? *d'Oude Binnenstad* legde deze vraag voor aan Eddy Reefhuis, predikant van de gemeente, en Jasper Klapwijk, voorzitter van de kerkenraad.

'Er is veel enthousiasme dat er nieuwe dingen zullen gebeuren die in de kerk passen en dat er nieuwe groepen bezoekers zullen komen', zegt Eddy Reefhuis. 'Maar er zijn ook gemeentelieden die er helemaal niks in zien omdat ze denken: wat gaat er met de kerk gebeuren?'

Jasper Klapwijk: 'Een aantal gemeentelieden heeft bezwaar tegen de mogelijke aantasting van het gebouw als religieus monument. Er is van het masterplan een eerste versie naar buiten gekomen, waarin werd gesproken over doorbraken maken en dingen weghalen uit de kerk. Dat heeft voor veel onrust gezorgd.'

d'Oude Binnenstad: Ook in het huidige plan wordt nog gesproken van het weghalen van kerkbanken, omdat ze 'obstakels zijn voor de presentatie'.

Reefhuis: 'De grote kerkbanken bij de toreningang staan ook mij in de weg, moet ik zeggen. Ik dacht dat ze er in de twintigste eeuw waren neergezet. Maar nu blijkt dat ze veel ouder zijn. Je ziet ze pontificaal staan op schilderijen uit de zeventiende eeuw. Dus weghalen, dat gaat zomaar niet. Daar gaan we het met de directeur over hebben.'

Klapwijk: 'Er zijn overigens zeker dingen die weg zouden kunnen. Naast dingen met historische waarde staat er veel rommel in het gebouw. Als dat weg kan, zou dat ons een lief ding waard zijn. Maar we hebben wel grote bezwaren tegen de voorgenomen aanpassingen aan de toegkamer en de spiegelkamer. Dat zijn zeventiende-eeuwse stijkkamers die bedoeld zijn voor het voorbereiden van de eredienst. Volgens het plan moet daar horeca komen.'

d'Oude Binnenstad: En modern meubilair, de zeventiende-eeuwse meubels moeten weg. Klapwijk: 'Die stijkkamers zijn zeventiende-eeuws, dat hoort bij het gebouw. Het is niet een kwestie van: wat voor stijl zullen we daar eens kiezen.'

d'Oude Binnenstad: Heeft de kerkgemeente daar wel zeggenschap over?

Reefhuis: 'Niet rechtstreeks, maar wij hebben als wijkgemeente van de Protestantse Kerk Amsterdam wel een gebruikersovereenkomst met de Stichting De Oude Kerk. Ik ben bang dat de Stichting op dit punt die overeenkomst niet goed heeft gelezen. Bovendien gaat het om meer dan een overeenkomst. Dat er diensten zijn op zondag, is een doelstelling van de Stichting, dat staat in de statuten. Het gebruik van de stijkkamers is een van de oorspronkelijke functies van het gebouw. Dus waar die horeca moet komen, daar moeten we het met de Stichting nog eens over hebben.'

Klapwijk: 'Het idee om meer met kunst te doen, is overigens wel in overeenstemming met onze eigen wensen. Het is ook een goede manier om de kerk exploitabel te houden. We hebben liever dat dat gebeurt door kunst dan door verhuur voor houseparties. We hebben op dat gebied al een aantal heel positieve ervaringen, zoals de Museumnacht, de tentoonstelling van de Rietveld Academie en de expositie *Art in Redlight*.'

Reefhuis: 'Na zo'n expositie als *Art in Redlight* ben ik wel blij dat het na een week weer weg is, want dan staat de kerk vol. Iets met ruimte doen vind ik spannend, maar als de ruimte daarmee gevuld wordt, hebben we een probleem. De Oude Kerk is helemaal niet een ruimte die uitnodigt om jezelf groot in te maken. Ik zou het vervelend vinden als de kerk gevuld wordt met statements van een of andere kunstenaar die zo nodig moet laten zien wie hij is. En het zou me helemaal niet verbazen als dat misverstand toch een keer plaatsvindt.'

d'Oude Binnenstad: Het 'masterplan' staat vol met dat soort statements, het laat als voorbeeld een serie enorme ruimtelijke objecten zien. Is dat niet diametraal tegengesteld aan wat jullie bedoelen?

Reefhuis: 'Laten we eerst eens kijken wat er gebeurt. Nadenken over wat er in het gebouw gebeurt vinden we prima, dat is door de eeuwen heen altijd zo geweest. En wat mij erg aanspreekt, is dat de nieuwe directeur veel oog heeft voor het reflectieve karakter van het gebouw. Als zij over kunst spreekt, heeft ze het altijd over kunst die uitnodigt tot bezinning, die mensen boven zichzelf uit laat stijgen. Ik ben het erg met haar eens dat het niet een monopolie van de kerken is om daarover na te denken.'

d'Oude Binnenstad: Wordt die sfeer van verstillen en reflectie juist niet verstoord doordat er zo vaak tentoonstellingen zullen zijn?

Klapwijk: 'Daar kunnen we nu nog niks van zeggen. Als religieus monument is de kerk van internationaal belang. Dáár komen mensen voor, het Hollandse zeventiende-eeuwse kerkinterieur, de plek waar Rembrandt is getrouwd. Wel moet ik bekennen dat ik van een aantal zinsneden over die verhouding met contemplatie en religie nogal ben geschrokken. Zo lees ik in het plan dat de kerk als religieus monument geen betekenis meer heeft in de huidige atheïstische wereld. Ik snap dat niet, want een heleboel buitenlandse bezoekers hebben die atheïstische overtuiging niet. En van de Nederlanders duidt maar veertien procent zich als atheïst aan.'

Ook het onderwerp muziek vonden we in het masterplan stiefmoederlijk behandeld. Onze Sweelinckvesper en kerstdienst worden bijvoorbeeld heel goed bezocht. Dus de gedachte dat daar niemand op afkomt, klopt niet. Dat zijn voor ons punten om met de directie een dialoog over aan te gaan. De directeur wil dat ook. Wat ik dan wel weer raar vind, is dat dat een dialoog zou moeten zijn "zonder reli-

gieuze of politieke invloeden". Nou, dat kan ik niet. In een kerk een open dialoog hebben zonder religieuze invloed, vind ik wel héél ingewikkeld.'

d'Oude Binnenstad: Het is in overeenstemming met het voornemen om van de kerk een kunsthal te maken. Dat zie je ook aan de voorbeelden die in het plan worden genoemd: de Dominicanenkerk en de Kruis-herenkerk in Maastricht en de Sint-Pietersabdij in Gent. Allemaal gebouwen die geen religieuze functie meer hebben.

Klapwijk: 'Het is maar wat je met kunsthal bedoelt. Veel mensen zijn daarover gestruikeld: de Oude Kerk is immers geen kunsthal maar een kerk. Daar moeten we het over hebben. Maar daar hebben we vertrouwen in, we hebben met de nieuwe directie goed en open overleg. Daarvoor is nu een drietal gesprekken gepland.'

Wel was het beter geweest als die gesprekken eerder hadden plaatsgevonden. Qua procedure is het raar aangepakt. Het masterplan dat nu op een persconferentie is gepresenteerd, is niet het definitieve plan. Het Stichtingsbestuur heeft het ook nog niet goedgekeurd. Het was handiger geweest van tevoren te overleggen met de kerkgemeente, Monumentenzorg en de buurt. Op deze manier creëer je node-loos een hoop weerstand.'

In het plan zien we ook nauwelijks iets over de manier waarop de Stichting omgaat met de buurt. Het belang van de relaties met de buitenwereld wordt te weinig onderkend, vinden wij.' Reefhuis: 'In onze gemeente leven dus op vier punten bezwaren: de monumentale waarde, ons partnership, de rol van muziek, en het contact met de buurt en met andere stakeholders. Het gesprek daarover zien we met vertrouwen tegemoet. Wat bij ons vooropstaat, is de ambitie die we in de nieuwe plannen zien. We kunnen eisen stellen aan wie we hier willen hebben. We stellen als Oude Kerk wat voor.'

Patta is hot

Guillaume en Edson

Op Zeedijk 67 is eind oktober een nieuwe winkel geopend van Patta (Surinaams voor 'schoen'). Lang daarvoor was zijn komst echter al aangekondigd op Facebook en andere sociale media. Want Patta is hot. Het is een sneakerparadijs, waar je als liefhebber terecht kunt voor unieke modellen van je favoriete merk sportschoenen.

Opluchting alom onder de doelgroep. Na de sluiting eind vorig jaar van twee winkels elders in de stad leek het er immers op dat Patta, ondanks het grote succes, voorgoed zijn deuren had gesloten. De drie jonge eigenaren van Patta hebben echter nooit getwijfeld aan de doorstart van hun bedrijf.

Merksneakers

'We wisten gewoon dat we met iets goeds bezig waren', vertelt Guillaume, die samen met Edson (beiden Surinaamse roots) al in 2004 de eerste Patta op de Nieuwezijds Voorburgwal had geopend. 'We zaten daar op de eerste verdieping boven een galerie van een vriend. Ik kende Edson uit de periode dat we samen in een platenzaak werkten. Muziek speelt een belangrijke rol in ons leven. Hiphop, R&B, dat werk. Later is Max erbij gekomen, deejay en afkomstig uit Italië.'

'Aanvankelijk hadden we ons gericht op de doelgroep tussen twaalf en vierentwintig jaar, maar we zagen dat ook oudere klanten belangstelling voor onze sneakers hadden. In 2009 besloten we daarom voor die groep een tweede zaak te openen. Dat werd Precinct 5 in

de Kalvertoren. Achteraf gezien is dat géén goede beslissing geweest. Hier op de Zeedijk zijn we weer helemaal terug. De Zeedijk is authentiek en dat zijn wij ook. Leuke mensen, aardige bureaus, dit voelt goed.'

Het succes van Patta zit hem in de verkoop van merksneakers zoals Nike, Adidas, Asics en Converse, maar vooral in het aanbieden van exclusieve modellen zoals de Gel-Light-3: Patta's eigen versie van een Asicsmodel uit de jaren tachtig. Kleur, materialen en graphics zijn door henzelf ontworpen. Guillaumes favorieten zijn de Airmax van Nike, de nieuwe Fly Knit, licht en zonder naden, en het jaren-tachtigmodel Adidas Gazelle. De afgelopen twee jaar hebben ze samen met KangeROOS – anders dan je zou vermoeden geen Australisch, maar een Amerikaans merk – oudere modellen uit de collectie geselecteerd voor nieuwe uitvoeringen.

Lifestyle

Patta is méér dan een verkooppunt van sportschoenen. Patta staat ook voor een lifestyle en is uitgegroeid tot een platform waar mode, muziek en kunst bijeenkomen. Een collectief van creatieve geesten, met goede ideeën die zij hier uitwerken.

Guillaume: 'Voor ons is de samenwerking met al die jonge enthousiaste mensen met of zonder kunstzinnige achtergrond belangrijk. Maar het allerbelangrijkste is ambitie en gedrevenheid. Daar komen de mooiste dingen uit voort. We houden exposities, organiseren overall in het land hiphopfeesten zoals elke maand hier in Paradiso, en werken samen met Red Light Radio op het Oudekerksplein.'

Inmiddels heeft Patta ook een kledinglijn: vesten, T-shirts, caps en lange en korte broeken. Ze zijn ontworpen door Vincent van de Waal, kunstenaar en het creatieve geweten van Patta, net uitgekomen en nu al overal te koop in Europa, zoals in Berlijn, Londen, Parijs en Barcelona – want hun naamsbekendheid houdt niet op bij de Nederlandse grens.

Via Facebook worden alle activiteiten zoals feesten en exposities aangekondigd, en op de website www.patta.nl staat een overzicht van het aanbod dat je online kunt bestellen. De winkel is zeven dagen per week open: doorgaans van 12 tot 19 uur, maar op zondag vanaf 13 uur en op donderdag tot 21 uur.

Kunst aan huis

Harald Schole

Aan de gevels van de winkelpanden Nieuwe Hoogstraat 12-16 zijn reliëfs met treinsymboliek te zien van kunstenaar Harald Schole (1953).

'Ik mocht uitzoeken wat ik interessant vond. Dwalend over de opslagplaatsen van Monumentenzorg zag ik grote brokken graniet die grotendeels waren weggezaakt in de modder.' Harald Schole vertelt hoe architect Guido van Overbeek hem in 1981 vroeg om in de Nieuwe Hoogstraat oude gevelstenen te verwerken in de moderne architectuur.

'Daar aan de rand van de stad vond ik twaalf stukken van dezelfde steensoort. Het leek werk van Hildo Krop. Maar het bleken sculpturen van andere kunstenaars, gemaakt voor viaducten in de ringspoorbaan.' Die ringspoorbaan is er nooit gekomen en de viaducten zijn met dynamiet onzachtzinnig gesloopt. Schole ontdekte ook dat er in de reliëfs symbolen waren verwerkt ontleend aan de thema's spoorwegen en vooruitgang. Zo had Jan Polet Nijverheid verbeeld door een man met raderen en een hamer. Jan Trapman had Energie gety-

peerd door een man, blazend boven een fluitketel met stoom. Met een rennend paar, een seinpost en een gebarende hand van de stationschef. En Mercurius, god van de handel.

Schole: 'Deze symbolen vond ik passend voor deze plek. In de Nieuwmarkt was er na een tumultueuze tijd sprake van stadsherstel. De oorlog en de sloop vanwege de metro hadden de Hoogstraat als een treurige straat achtergelaten, met gaten door sloop en veel verwaarloosde en dichtgetimmerde panden. Maar de bouw van woningen en winkels blies nieuw leven in die buurt.' Hoewel de kunstenaar het resultaat best geslaagd vond, kwam er indertijd sneeïharde kritiek op deze vervlechting van architectuur en kunst. Kunsthistoricus Baalman meende zelfs dat de reliëfs volledig uit hun context waren gerukt en in een museum thuishoorden. Schole, tot slot: 'Maar het toenmalige hoofd Monumentenzorg oordeelde dat de stad zelf de beste bewaarplaats is. Deze kunst heeft immers altijd een openbare functie gehad.'

Buurtpredikant

Op 25 november is dominee Rosaliene Israël (35) tijdens een dienst in de Oude Kerk als predikant van de Protestantse Kerk Amsterdam met bijzondere opdracht verbonden aan de Stichting Oudezijds 100.

Het predikantschap van Israël is een onbetaalde baan: ze doet haar pastorale werk binnen de gemeenschap van Oudezijds 100 als vrijwilliger.

De christelijke gemeenschap op de Achterburgwal en de nieuwe dominee zijn geen onbekenden voor elkaar. Israël: 'In 2001, tijdens mijn theologie-studie in Utrecht, zochten mijn man en ik woonruimte in Amsterdam. Toen we van deze plek hoorden en kennismaakten met de leefgemeenschap voelden we ons hier snel thuis. We zijn niet meer weggegaan.'

Na vier jaar domineeschap in Landsmeer ging Israël op zoek naar hoe zij haar predikantschap kon vormgeven binnen en vanuit de leefgemeenschap waarmee ze verbonden is. Israël: 'De vorm die ik tijdens gesprekken met de Protestantse Kerk Amsterdam heb ge-

vonden vind ik uniek. Ik kan nu als predikant in deze buurt aan de gang gaan, bijvoorbeeld met een pastoraal inloopspreekuur. Dat sluit ook aan bij wensen uit de Oude Kerkgemeente, waar ik met enige regelmaat voorganger zal zijn. Dit kan de relatie tussen kerk en buurt versterken. We kunnen dat nu samen gestalten geven. De drempel van een kerk is soms hoog, hier is hij een stuk lager.'

'Oudezijds 100 heeft altijd antwoorden willen geven op de vragen vanuit de omgeving, die veranderen kunnen als de samenstelling van de buurt zich wijzigt. Hier komen steeds meer jonge starters wonen en werken veel creatievelingen, elk met hun eigen vragen. Graag komen we met hen in contact om te kijken wat we voor elkaar kunnen betekenen. Binnenlopen kan altijd. In de kapel zijn er diensten van een halfuur, die om 8.45 en 19.30 uur beginnen. En natuurlijk is er koffie, thee en tijd voor een praatje.'

website: www.oudezijds100.nl
e-mail: info@oudezijds100.nl
twitter: @Oudezijds100

Rosaliene Israël in de Oude Kerk

Herrie op de Gelderse kade

Jarenlang is er gesteggeld over het autoluw maken van de Wallen. Uiteindelijk is het stadsdeel in maart 2006 begonnen met het plaatsen van palen, die de buurt 's avonds en 's nachts ontoegankelijk maken voor rondrijdende taxi's en andere voertuigen. Maar het plaatsen van die palen heeft geleid tot het verplaatsen van de autodruk, eerst naar de Zeedijk en uiteindelijk naar de Gelderse kade – het nieuwste afvalputje.

De Zeedijk is indertijd niet opgenomen in het autoluwe plan en daardoor is er gebeurd wat velen in de buurt al hadden zien aankomen: het circus van rondrijdende taxi's verplaatste zich van de Wallen naar de Zeedijk. De overlast door toeterende, rondrijdende of stationair draaiende taxi's en andere voertuigen in de toch al drukke en vooral smalle straat nam ernstige vormen aan.

Zeedijk afgesloten

Groot was dan ook de opluchting bij de Zeedijkbewoners toen het dagelijks bestuur van het stadsdeel op 11 september 2007 besloot om ook de Zeedijk af te sluiten voor doorgaand verkeer. Het zou nog jaren duren voor die afsluiting een feit werd. In diezelfde periode nam echter de onrust onder de bewoners aan de Gelderse kade toe. Immers: waar gingen die taxi's nu naartoe? Het antwoord lag voor de hand. Naar hun kade, natuurlijk.

Al in mei 2008, op een inspraakavond in het Bethaniënklooster over de herinrichting van de Zeedijk, voerden bewoners van de Gelderse kade aan dat het ontbrak aan een deugdelijk verkeerscirculatieplan voor hun kade en de omgeving. Ze spraken hun zorgen uit over de mogelijke toename van verkeer op de kade.

En hun voorspelling kwam uit. De Zeedijk werd vijf avonden in de week afgesloten en de overlast op de Gelderse kade werd ondraaglijk. Toen ook nog eens de rijrichting op de oneven zijde werd omgedraaid, bleef er vanaf de Prins Hendrikkade nog maar één toevou-

Gevaarlijke situaties

te naar de Nieuwmarkt over: de Gelderse kade.

Apart slag

'De Gelderse kade is het echt het afvalputje van het centrum van Amsterdam geworden', zegt Mariken de Goede. 'Er zijn verkeersopstoppingen door rijdende of wachtende taxi's, ruzies aan de ene kant en stationair draaiende auto's voor het stoplicht aan de andere kant. En toch woont iedereen hier heel erg graag. Dat kan: het is hier tof wonen,

maar de druk van al die auto's is nu echt te groot aan het worden. Dat kan iedere sukkel zien.'

De Goede is lid van de stichting Gelderse kade.org, die ooit is opgericht om te protesteren tegen plannen voor een parkeergarage onder het water daar. Die garage is er nooit gekomen. Nu voert de stichting actie om de Gelderse kade autoluw te maken. Op de website kan men een petitie tekenen en er is een posteractie op touw gezet.

Achter de ramen van de kadebewoners, zoals zij zichzelf noemen, hangen tallo-

ze posters met het opschrift 'Gelderse kade Autoluw'. Ze maken geen onderscheid in postcodegebieden (de oneven zijde is 1011 en de even zijde 1012), want ze vinden dat beide kanten van de kade bij elkaar horen. De Goede: 'Wij zijn de kadebewoners. Een apart slag mensen.'

De geluidsbelasting op de kade overstijgt op drukke momenten 80 decibel, terwijl de Europese norm op 63 decibel ligt. De omgeving daar, met name op de Prins Hendrikkade, is volgens metingen van het Milieu Centrum Amster-

dam uit 2009 de tweede meest vervuilde plek van Nederland. Door de gewijzigde verkeerssituatie op de Prins Hendrikkade, het toevoegen van de ODE-brug en de gewijzigde rijrichting op de Gelderse kade verslechtert de situatie volgens de stichting nog verder – met nog meer uitstoot van fijnstof en giftige gassen.

CO₂-neutraal?

Besprekingen met de gemeente zijn inmiddels gestart en die lijken redelijk voorspoedig te verlopen. 'Als de Gelderse kade nu autoluw zou worden, zou er natuurlijk direct weer een nieuw probleem ontstaan', aldus de Goede. 'Want als we hier die binnenband dichtknijpen, waar gaat dan die lucht naar toe? Al die taxi's rijden straks over de Oude Waal en over de Kalkmarkt en dan begint men onmiddellijk dáár weer te piepen.'

Hoewel zij blij is met de adequate reactie van het stadsdeel op de overlast, mist ze een goede regie. 'We zijn toch een beetje bezig met pappen en nathouden. Eerst was de Zeedijk blij en de Gelderse kade sip, nu zijn wij weer wat blijer en wordt de Kalkmarkt sip. Dat is de makke van de politiek, het is allemaal zo ad hoc. Er is geen enkele visie. Ik denk soms: zou het niet slim zijn om de bewoners zelf eens serieus bij zo'n verkeerscirculatieplan te betrekken?'

De centrale vraag is volgens De Goede dan ook: Wat willen wij nou eigenlijk met elkaar in deze stad? Zelf is zij voorstander van transferia, maar die moeten dan wel aantrekkelijk zijn, met disco's en goede hippe kappers, en vervolgens 'alles elektrisch de stad in'. Door samen op te trekken met de ondernemers is er volgens haar veel te bereiken voor het verbeteren van de leefbaarheid en de luchtkwaliteit. 'Ik heb met Peter Mattie gesproken, straatmanager voor de ondernemers van de Nieuwmarkt. Daar is echt een slag te maken. Stel dat wij nou eens met elkaar beslissen dat we het eerste CO₂-neutrale plein van Nederland worden? Geweldig toch?'

Kerstserenade in een notendop

Met zijn wereldberoemde muziekboot Notendop was Reinier Sijpkens al een zeer bekende verschijning in de Amsterdamse grachten. Maar nu komt hij speciaal in de kersttijd zijn serenades brengen in een gloednieuw Kerstklokkenboot.

's Zomers vaart Sijpkens in de Notendop, waarin hij tegelijkertijd een kerkorgeltje en trompetten bespeelt. In de Oudezijds Voorburgwal aan de voet van de Oude Kerk concerteert hij dan elke dinsdag om vier uur met het carillon, bespeeld door stadsbeiaardier Boudewijn Zwart, een telg uit de beroemde organistenfamilie en behorend tot de wereldtop van beiaardiers.

Op hun veelzijdige programma staan onder meer een toegankelijk stukje van Sweelinck, die begraven ligt in de Oude Kerk, en een stukje van Locatelli, de beroemde violist en componist die hier in achttiende eeuw over de grachten liep. In de adventstijd echter zullen vanuit de nieuwe Kerstklokkenboot en het carillon louter bekende kerstliedjes ten gehore worden gebracht.

Brons en koper

Sijpkens noemt zichzelf vooral een performer. De gracht vormt het decor van zijn immense theater – de mensen blijven staan om te luisteren en worden daarmee acteurs in dit prachtige decor. 'Ik betrek ze bij de happening. Ik schotel ze geen zwaar gebak voor, maar licht verteerbare koekjes. Ze krijgen van mij een serenade, en het mooiste is als ze zich laten verleiden om te gaan walsen op de *Notenkraker* van Tsjajkovski. Zijn *Bloemenwals* gaat toevalig over kerstavond.'

Duidelijk heeft de performer alles voor zijn passie over. Zo laat hij een baard staan, omdat zijn wangen anders verkrampen door de kou, en zijn ook de trompetten aangepast aan het winterse weer. Het koude koper is met leer omwikkeld en het mondstuk van plastic. Op zijn Kerstklokkenboot zijn inmiddels twintig bronzen klokken gemonteerd, gegoten door klokkengieterij Eijsbouts. En in het atelier achter zijn woning in Soest werkt Sijpkens tot in de kleine uurtjes aan zijn polyester muziekrollen. Langzaam ontstaat hier een

kerstklokkenserenade, want het is een monnikenwerk om alle gaatjes er handmatig in te ponsen. Zijn kunstzinnige vrouw Cecilia heeft figuratieve schilderijen aangebracht op de zijkant van het scheepje en de afdekplaat van de orgelblaasbalg. Overdag zullen er op de boot kaarsen branden achter glas en 's avonds wordt hij schitterend uitgelicht.

Sijpkens: 'Deze Kerstklokkenboot is de Steinway van het water – dit is het mooiste instrument ter wereld!'

Op de dinsdagen voor Kerstmis speelt Sijpkens met zijn nieuwe Kerstklokkenboot om 12.45 uur bij de Westerkerk, om 15 uur bij Zuiderkerk-Raamgracht en tot slot om 16 uur bij de Oude Kerk. Op tweede kerstdag geeft hij extra concerten bij de Magere Brug om 13 uur en op de zuidpunt van de Oudezijds Voorburgwal (voor het voormalige Crea) om ongeveer 15 uur.

De wonderbaarlijke re

'Hee maat! Wordt het geen tijd om naar je bed te gaan? English? Get up, go to your hotel.' De woorden klonken krachtig uit de mond van de geelgejaste buurtregisseur, maar ze kwamen slechts vaag aan bij de stroperige hersens van de ongelukkige dronken toerist. Hij had zich genesteld op een weggegooid matras naast een grote berg vuilnis tegen de boom voor de toren van de Oude Kerk. Hij keek vanuit zijn verformfaaide houding op naar twee agenten. De kleinste van het stel had hem zojuist gemaand tot opstaan, de grote greep hem bij zijn kraag en zette hem rechtop. 'Just keep on walking', klonk het in de benevelde wereld van Hugh Voller, 'and Merry Christmas'. Het sarcasme drong niet tot hem door.

Alles tolde deze kerstavond om hem heen, de gele jassen, de rode lichten, de neonreclame van de coffeeshop, de wijzers van het torenuurwerk. Boing! sloeg de torenklok. En nog eens. Drie hamerslagen deden hem ineenkrimpen. Hij probeerde houvast te vinden. Een brugleuning, een fietswrak, het gaf niet wat. Wanhopig zocht hij naar een strohalm om zijn tollende hoofd tot rust te brengen. Wat deed hij hier in hemelsnaam? Op de hoek van de steeg gaf zijn maag zich gewonnen en boog hij zich met een diepe zucht voorover.

Gisteren was hij nog een dynamisch en gerespecteerd museumdirecteur uit Milwaukee. Voor het eerst sinds vijf jaar met vakantie. De luxe Coral Duchess deed de haven van Amsterdam aan om vervolgens nog deze avond door te varen naar de Scandinavische fjorden. Zijn vrouw had aangedrongen op een cruise naar Europa en daarmee zijn lot bezegeld. Hugh haatte schepen, hij ergerde zich een beroerte aan zijn medepassagiers en het komende kerstdiner van die avond leek hem een hel toe. Aan boord had Hugh zich in Amsterdam verdiept. Hij was er ooit eens voor een symposium geweest, maar toen had hij geen kans gehad iets van

de stad te zien. Zijn vrouw, Anna, wilde niets van de stad weten. Ze kende het als het Sodom en Gomorra van Europa en dat kon niets dan slechts opleveren. De bijna verplichte groepsexcursie naar de diamantfabriek was beklemmend. Dit was niet wat hij wilde! Tegelijkertijd voelde hij zich als door een magneet aangetrokken tot de stad waarover hij gelezen had dat God er steevast een oogje toekneep. En dat bracht hem tot zijn fatale besluit op deze kerstavond.

Terwijl zijn vrouw volledig in beslag werd genomen door wat ze die avond op het *captain's dinner* zou dragen, verliet Hugh het schip met de mededeling dat zijn bezoek aan Amsterdam niet volledig zou zijn zonder een fles *Original Dutch jenever* in zijn koffer mee te nemen. Hij griste een dikke jas uit de suite en ging van boord. Verlost van het schip, en beslist ook verlost van de beklemmende tochtgenoten, richtte hij zijn blik op de stad die zoveel geneugten beloofde, sprak de bevrijdende woorden 'It's between you and me now!' en ging op weg naar de Warmoesstraat. Als eerste uitdaging stapte hij een verlokende coffeeshop binnen. Vanaf dat moment ging Hugh op in de stad, en het werd zijn ondergang.

Wietdamp vulde de pijpenla waar in Amerika ongetwijfeld direct een grootschalige politie-inval zou hebben plaatsgevonden. Hij wees achter de bar de grootste joint aan die hij ooit in zijn leven gezien had. Verbaasd over het gemak waarmee hij de verboden vrucht kreeg toegeschoven, stak hij er de brand in met zijn gouden aansteker en ging zitten tegenover een stelletje giechelende Italiaanse meisjes.

Met regelmaat rookte Hugh thuis enorme havanna's, maar de trechtersvormige pretsigaret was daar in niets mee te vergelijken. Gelukzaligheid doorstroomde hem. De coffeeshop werd groter en gro-

ter, de pijpenla kreeg de dimensies van de Taj Mahal. De Italiaanse giechelmeiden werden zijn prinsessen. Alles was goed. Alles was eindelijk goed!

Hoe het daarna precies gegaan was, kon hij zich niet meer goed herinneren. Hij was met de meiden meegegaan. Ze wilden naar een *pub-crawl*, een kroegentocht met gids over de Wallen, maar ze hadden geen geld. Hugh zweefde in zijn roze wietdroom en betaalde ruimhartig voor hen. Vanaf dat moment werd zijn herinnering steeds vager. Flarden van cafés kon hij zich nog voor de geest halen. Ook de ontlading toen zijn groep een yell aanhief in een smalle steeg met rondom verleidelijke prostituties. Met bevrijdend geschreeuw gaf hij uiting aan zijn van alle schroom verlorene ik.

De prostituties hadden het trouwens fantastisch hier. Man, hier kon de wereld nog wat van leren! Thuis in Milwaukee waren ook hoeren. Ze liepen in de achterbuurten op het trottoir en ze waren stuk voor stuk lelijk en kil. Maar dit...! Elke meid een verwarmde kamer, geen gehannes op straat en gegarandeerde inkomsten van al die toeristen. Bloedmooi en glimlachend. Dit waren gelukkige hoeren. Dat zag je aan alles. Een lieve knipoog viel hem ten deel. Hugh pakte de deurknop en wilde haar kussen. Dat het er niet van kwam, lag aan de horde Engelse vrouwen die in roze rokjes en T-shirts door de steeg deinde. Met hun roze gevederde hoeden hosten ze schaterend de polonaise langs de hoeren in de steeg. Het was kerstavond. Hadden ze het niet koud? Hugh voelde nu niet veel meer, maar de kou begon toch langzaam binnen te sijpelen.

Dat was het moment waarop een zware toon tot hem doordrong. Als een daverende klaroenstoot klonk de scheepshoorn over de stad. De Coral Duchess! Zijn schip! Zijn vrouw! Het kerstdiner! 'Call my wife', brulde hij dronken door de steeg. Maar de gids trok hem mee. Er waren nog meer shots te gaan in de volgende cafés. Hugh tastte onvast naar zijn iPhone, maar vond alleen zijn portemonnee. De troep lalde en joelde om nog een rondje. Hij betaalde opnieuw en vergat de loop der dingen.

De rest was weg uit zijn herinnering. Lam en ongelofelijk ongelukkig koerste hij aan op de grote kerk voor hem. Onderweg kwam hij een aardige vriend tegen die hem innig omhelsde. Het bracht een melancholische golf in hem teweeg. Hij was een lamme zak, maar iedereen was hier aardig. Dat stond vast. De ramen van de kerk waren verlicht. Orgelmuziek en gemeentezang uit de kerstnacht dienst drongen langzaam tot hem door. Een strijkkwartet zette het plein plotseling in een gloedvolle sfeer, speelde en verdween daarna even snel als het gekomen was. In Amsterdam klopte gewoon alles!

Zwalkend bereikte hij het plein naast de kerk. Daar kreeg hij de eerste grote schok van die avond te verwerken. ANNA! De letters brandden in zijn benevelde ogen. Anna! Zijn lieve vrouw. Wat moest ze denken? Zij, alleen op dat verdomde schip en hij tussen al die lieve Amsterdammers. Huilend zwikte hij naar de gevel van het restaurant dat haar naam met grote letters droeg en zag mensen aan smetteloos witte tafels dineren. Dit moest wel een van die geweldige party's zijn waar zijn lieve Anna zo goed in was. De tranen stroomden over zijn wangen toen hij zich, buitengesloten, ineen voelde storten. Op dat moment barstten de zware klokken in de toren uit in een groots feestgelui: Kerstmis.

Niet lang daarna, om drie uur in de nacht, werd hij ruw op zijn voeten gezet door de buurtregisseurs. En nadat zijn maag zich had omgedraaid, leken de nevels nu enigszins op te trekken. Hij had het koud, hij had honger en hij was schipbreukeling in Amsterdam. Shit! Onder zijn voeten was de steeg bezaaid met kleurig papier en kartonnen bordjes. Fastfood! Hugh sleepte zich naar de eerste eettent die hij tegenkwam en wees een driehoekige pizza slice aan. Zijn hand schoof in zijn jas, maar nog niet halverwege zijn beweging stokte hij. Waar hij iets had moeten voelen was niets! Hij graaide als een dolle door zijn zakken, maar het was onmiskenbaar. Geen portefeuille, geen papieren meer, niets! Hier stond hij in een vreemde stad. Zonder onderdak,

lding van Hugh Voller

zonder geld, zonder eten. De pizzaman drong aan en werd pissig. Hugh schaamde zich en verontschuldigen stamelend dook hij de gracht op waarvan hij de naam nooit met enige mogelijkheid zou kunnen uitspreken, maar waar vredig slapende zwanen scherp contrasteerden met de vloek in zijn hoofd.

Nu de idylle uit was, schoten er duizend vragen door zijn hoofd. Hij doolde door de buurt met de warmbloedige prostituees. Na vannacht zou het kerstdag worden. Hij keek schuins opzij naar een van de roodverlichte ramen. Lag het aan hem, of miste hij iets? Waar hij eerder door ontroerd werd, vervulde hem nu met een vreemd gevoel van schaamte. Alsof hij keek naar de gestolen glimlach van een jonge vrouw. Langzaam werd het licht. Mensen verlieten een huis aan de gracht. Het waren landgenoten. Zijn hoofd bonkte, maar hij sprak ze aan. Woonden ze hier? Nee, maar 'no problem'. Overall waren gewoon huizen en appartementen te huur: short stay. Vier, vijf dagen en je vertrok weer. 'Betalen en je krijgt de code van een huis. Easy!' Hugh verlangde hevig naar een warm appartement en een heet bad. Nu pas vielen hem de huizen met codesloten op. Hij stortte zich wanhopig op een deur en liet alles op het codekastje los wat hij maar kon verzinnen: zijn verjaardag, die van zijn vrouw, hun trouwdatum, zijn pincode, 12345, 00000.

De dag was koud en lang. Hij schaamde zich te zeer om naar de politie te gaan. Overdag was het hier een vreemde buurt. Een heer in zwarte jas zoude tientallen vuilniszakken naar een hoek. Een groepje degelijk uitzierende mensen speurde langs de gracht en plakte her en der feloranje stickers aan fietssturen. Toeristenstelletjes schuifelden hand in hand langs open seksshops en gesloten modeateliers. Taxi's met ronkende motoren stonden op de bruggen te wachten om hem naar een warm hotel te

brengen. Hugh had nog nooit gebrek gekend. Zelfs een fietstaxi kon hij zich nu niet meer veroorloven. 'Holy shit! This is wrong!', hoorde hij zichzelf zeggen. Zijn vrouw was van hem weggevaaren. Of eigenlijk was het andersom! Hij realiseerde zich hoe snel het leven je ineens pootje kan lichten. Nooit meer zou hij in Milwaukeee een zwerver zonder tip in de kou laten staan. Als hij daar ooit weer kwam. Zijn maag was leeg. De honger knaagde en naast een snackbar dook hij in een vuilniszak. Slecht afgekloven kipkluiven. Heaven! Al kluivend schaamde hij zich voor de mensen die naar hem keken. Maar vooral schaamde hij zich voor zichzelf.

De avond viel en de verschrikking van opnieuw een nacht koude drong zich op. Langzaam slenterde hij de gracht af, toen zijn oog werd getrokken door een grote groep kinderen die in optocht ergens naar op weg leken. Uitgedost met vrolijke warme wintermutsen kwetterden ze aan hem voorbij. En hij besloot hen te volgen. Bij een haringkraam sloeg de groep linksaf en toen nogmaals links door een poort. Hij liep mee. Hield niemand hem tegen? Nee, een man met een hoge hoed knikte hem zelfs vriendelijk toe en heette hem welkom! Hugh bekeek de imposante gevel op de binnenplaats en las boven de ingang 'The Grand'. Maar... dit kende hij! Hier had hij al eens geslapen tijdens zijn studiereis! Een paar honderd dollar per nacht. Dat bedrag leek hem nu in zijn huidige situatie een miljoen!

De kinderen klommen tot zijn verrassing op een podium. Een dirigente vroeg om aandacht en de hoteldirecteur heette iedereen welkom. Een pianist met halve handschoenen die zijn vingers vrijlieten nam plaats achter zijn instrument. En toen begon het. Het engelenkoor zong carols die hij goed kende. De hemelse klanken voerden hem terug naar zijn jeugd, naar huis, waar alles ooit goed was. Nederlandse liedjes ontroerden hem zonder dat hij kon begrijpen waarom, de Engelse zong hij zachtjes

mee. De twee laatste dagen van zijn leven waren vals geweest, besepte hij maar al te goed. Een dame van het hotel kwam op hem af. Hij schrok. Werd hij nu weggestuurd? 'Wilt u misschien ook een kop snert?' 'Snurt?' imiteerde Hugh en hij liep met de dame mee naar een rijk gevulde tafel. De kennismaking met de gratis erwtensoep uit de keuken van het gulle hotel was overweldigend. Drie kommen dikke soep met worst maakten hem weer een beetje mens. Hij werd zich ervan bewust dat hij er tussen de vrolijk zingende en klappende mensen bizar uitzag in zijn vuile kleren. Toen er aan het concert van de kinderen een einde kwam, viel de realiteit hem rauw op het dak. Zijn hoofd tolde. Geen moed meer. Zijn benen hielden hem niet. Iemand vroeg wat er scheelde. Hij kon niet meer dan stamelen 'Ship gone, no home, no wife, cold.' Toen werd alles zwart.

Het duurde even voordat tot hem doordrong dat hij zijn naam hoorde noemen. 'Hugh dear! O poor darling.' Hij opende zijn ogen en keek op tegen de geelgejaste buurtregisseurs. De grote en de kleine. Toen vlogen er twee armen om hem heen. 'Anna?!' Rillend van kou en vreugde klampte hij zich aan haar vast en werd hij het hotel ingeloodst. Haar parfum bedwelmde hem. De geur van een Engel. Anna doorzocht zijn diepe zakken. Tot zijn stomme verbazing viste ze de iPhone uit de voering op. 'This saved us!' zuchtte ze dankbaar. De *Find my iPhone-app* had ze herenigd: 'God is in the iCloud'. De buurtregisseurs zagen dat alles goed was en tikten aan hun pet. 'You are a lucky man, mister Voller' sprak de een; 'Merry Christmas' zei de ander. De warmte in die stem ontging Hugh niet. Tevreden liepen de gele jassen naar buiten. En toen begon het zachtjes te sneeuwen...

Trouwlocatie
Recepties
Diners
Vergaderingen
Promoties
Presentaties
Symposia

Het Bethaniënklooster

in het hart van Amsterdam
Barndesteeg 6-B T 020-625 00 78

€ 5,- korting op een concert naar keuze op vertoon van deze advertentie.
www.bethanienklooster.nl

ANTIQUARIAAT A. KÖK & ZN.

Oude Hoogstraat 14-18
1012 CE Amsterdam
telefoon 020 - 623 11 991
fax 020 - 623 28 09
e-mail: kok@xs4all.nl
internet: www.nvva.nl/kok/index.htm

In- en verkoop van prenten en boeken. Specialisaties o.a. Kunst, Letterkunde, Architectuur, Archeologie, Topografie, Etnografie & Biologie.

Elk vermogen heeft zijn eigen verhaal.

Dat verhaal is het vertrekpunt van alles wat wij doen. Wat uw doelen, persoonlijke ambities of idealen ook zijn, wij helpen u de keuze te maken die bij u past. Zo maken we Private Banking ook echt private.

Private Banking echt private maken.
Dat is het idee.

Rabobank. Een bank met ideeën.

www.rabobank.nl/privatebanking

DUTCH BUILDERS CONSULTANCY

Advies- en administratiekantoor
tel: 06 54 71 70 70

Parfumerie "MARJO"

Filialen: Damstraat 27 -29 & Zeedijk 68-70
Meer info & bestellen: 0900-7273863 35ct p/m

TIP! bekijk online de DagDeal

Online verkoop: parfumerie.nl

Wasserette Nieuwmarkt

Milieu vriendelijke Stomerij Wassen: brengen voor 13.00 uur, dezelfde dag halen.

Openingstijden:
ma. t/m vr. 08.00 - 18.00 uur, za. 09.00 - 18.00 uur

Monnikenstraat 6-8, 1012 BP Amsterdam
Tel.: 020-624 18 41

Gezellig dineren of borrelen in het hart van oud Amsterdam met uitzicht op de oudste gracht van de stad en de Kolksluis.

Café-restaurant
De Haven van Texel

Sint Olofssteeg 11, 1012 AK Amsterdam, tel: 020- 427 07 68
Geopend van 16.00 tot 01.00 uur (in de weekends tot 02.00 uur).
's Maandags gesloten. De keuken is open tot 10.00 uur.

www.havenvantexel.nl

Geniet van het nieuwe De L'Europe

Hoofdstad Brasserie
Gelegen aan de Amstel met prachtig uitzicht op De Munt.
3-gangen-menu voor € 35,- inclusief wijnarrangement voor € 48,-
Dagelijks geopend van 07.00 - 23.00 uur

Freddy's Bar
Geniet van het perfect getapte biertje of een mooie klassieke cocktail in de hotelbar waar De L'Europe's gasten en Amsterdammers graag samenkomen.
Dagelijks geopend van 15.00 - 01.00 uur

De L'Europe Amsterdam, Nieuwe Doelenstraat 2-14
Amsterdam, T: +31 (0)20 531 17 77 E: hotel@leurope.nl

Al meer dan 140 jaar bij u thuis

MUSEUM 'S-ZATERDAGS GEOPEND VAN 14 - 17 UUR

GEELS & CO BV
WARMOESSTRAAT 155, AMSTERDAM
T 020 624 06 83, WWW.GEELS.NL

DE BAKKERSWINKEL

Zeedijk 37
1012 AR Amsterdam
020 489 80 00
www.debakkerswinkel.nl

De Bakkerswinkel Meenenen
Warmoesstraat 133
1012 JB Amsterdam
020 320 64 36

openingstijden:
maandag: 10.00-17.30 uur
di-vrijdag: 8.00-17.30 uur
za-zondag: 9.00-18.00 uur

Amsterdam Centrum
ontbijt • lunch • high tea • parties
ook zuurdesembrood, zoete en hartige taarten om mee te nemen

beveelt aan:

Geels & Co

Warmoesstraat 155
achter de Bijenkorf (tijdelijk adres)

Het ruime assortiment koffie en thee, en alles wat daarbij hoort, maken een bezoekje aan de winkel meer dan waard.

Zeedijk 47
1072 AR Amsterdam
+ 31 (0)20 625 84 67
+ 31 (0)20 620 33 49
info@nvzeedijk.nl
www.nvzeedijk.nl

NV Zeedijk: buurtverbetering door sociaal beheer

JAN IJSKES

FUNDERINGSTECHNIKEN "DE COOGH"

- Plan ontwikkeling, constructeur en vergunning aanvraag.
- Trillingsarm heien en trillingsvrij persen Ø114 t/m Ø406 mm.
- Inpandig aanbrengen van stalen damwand.
- Heimachines met een doorrijdbreedte vanaf 63 cm.
- Minimale werkhooft 1,35 meter.
- Funderingsherstel inclusief sloop en betonwerkzaamheden.
- Opvijzelen en rechtzetten van woning en gebouwen.
- Paaladvies en paal controleberekeningen.

FUNDERINGSSPECIALIST

Daam Schijfweg 22-24, 1507 BD Zaandam
Tel.: 075 - 616 39 04, Fax: 075 - 635 67 62
info@decoogh.com / www.decoogh.com

{ PODIUMKUNSTEN } MUZIEK { FILM } DEBAT {
{ COMPAGNIETHEATER } }

Compagniecafe

HOLLAND FESTIVAL
HET NATIONALE TONEEL
CLUBDOEL IDFA
GRACHTENFESTIVAL
ITS FESTIVAL COMEDY LIVE

HET DERDE BEDRIJF
speelt 'Begeerte heeft ons aangeraakt' & 'De Presidentes'

WWW.COMPAGNIETHEATER.NL
Kloveniersburgwal 50
1012 CX Amsterdam

Stadsdeel-nieuwe-stijl

Burgers zijn spoor allang bijster

Structuur aanbrengen is een kunst (galerie W139)

De stadsdeelbesturen in hun huidige vorm zullen verdwijnen. Dat lot wacht dus ook het politieke bestuur van Amsterdam Centrum. Waarom eigenlijk? Wat komt hiervoor in de plaats? En gaan de burgers er daarmee op vooruit of achteruit? Tot nu toe zijn de landelijke discussies hierover helaas over hun hoofden heen gevoerd. Ze zijn het spoor dan ook bijster.

Nog net voor het zomerreces heeft het vorige kabinet-Rutte met ruime meerderheid een wetswijziging door de Tweede Kamer geloodst om het stadsdeelstelsel te herzien. De behandeling in de Eerste Kamer zal geen verrassing opleveren. Maar daarna moet de herziening wel in sneltreinvaart worden doorgevoerd, want al in 2014 zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen. Bij

vertraging zal het oude stelsel tot 2018 blijven bestaan, en dat is niet wat de Haagse politiek wil.

Aan de stelselwijziging liggen verschillende overwegingen ten grondslag. Bezuiniging is het meest gehoorde motief. Er valt geld te verdienen als je op stadsdeelniveau de politieke laag vervangt of althans uitdunt. Als tweede argument wordt aangevoerd dat de stadsdelen en de centrale stad te vaak 'dubbel werk' doen.

Derde drijfveer is de discussie onder landelijke politici over hoeveel bestuurslagen wenselijk zijn. Naast provincies, gemeenten en stadsprovincies worden stadsdelen vaak nét een laag te veel gevonden. Ten vierde ergert politiek en ambtelijk Amsterdam zich vaak aan de politieke zelfstandigheid van de stadsdelen. Die laten zich maar moeilijk overrulen. En tot slot – laten wij

daar eerlijk over zijn – maken sommige stadsdelen er regelmatig een potje van.

Onduidelijkheden

Hoe vult Amsterdam de wijziging in? Duidelijk is dat in elk van de zeven stadsdelen het politieke bestuur wordt omgevormd tot een 'bestuurscommissie'. Maar welke inhoud en verantwoordelijkheid deze precies krijgt, moet in 2013 nog worden uitgewerkt. Duidelijk is ook dat de leden van de bestuurscommissie, anders dan de huidige stadsdeelpolitici, geen eigen politieke verantwoordelijkheid zullen hebben. Die komt te liggen bij de politici van de centrale stad, die de bestuurlijke verantwoordelijkheid vervolgens zullen delegeren aan de commissieleden in het stadsdeel.

Zo houden de nieuwe stadsdeelpolitici

dus toch nog enige invloed, maar komt de eindverantwoordelijkheid – weer – te liggen bij de Amsterdamse politiek. Het uitwerken van de belangrijkste afspraken zal nog veel hoofdbrekens kosten. Zeker als het gaat om het herverdelen van taken en bevoegdheden, bijvoorbeeld wie er uiteindelijk beslist over bezuinigingen. Ook dat moet nog worden uitgewerkt.

Een bestuurscommissie zal bestaan uit veertien leden, rechtstreeks verkozen bij de gemeenteraadsverkiezingen. Binnen (of naast) de commissie wordt vervolgens een dagelijks bestuur gekozen (of benoemd). En door wie dan wel? Ook dat is allemaal nog onduidelijk.

Het ambtelijk advies aan het College van B en W bevat zoveel volzinnen en abstracte begrippen, dat niemand na lezing meer weet wát hij heeft gelezen. De discussie heeft zich vooral beperkt tot het stedelijke politieke en ambtelijke circuit, dat daar zijn handen zo vol aan heeft dat de burgers nog niet aan bod zijn gekomen. Hen goed informeren zal ook moeilijk zijn bij zoveel politieke en bestuurlijke onenigheid over de uitwerking van de stelselwijziging. Ook de stedelijke politici hebben de discussie gevoerd buiten de burgers om, die zich daardoor buitengesloten voelen.

Positief

Zijn burgers straks beter af met het 'stadsdeel nieuwe stijl'? Dat zou kunnen, want in een slecht functionerend stadsdeel zijn burgers al snel blij met elke verandering. Zij zullen het toezien als de politieke macht van doorgaans amateurpolitici overgaat naar vaak professionelere politici op centraal niveau, zeker als hun laagdrempelige toegang tot de dienstverlening gewaarborgd blijft.

In een goed functionerend stadsdeel ligt dat anders. Waar burgers een goede omgang met de politiek hebben leren waarderen, zullen zij het betreuren als het bestuur meer op afstand komt te

staan of minder toegankelijk wordt. Stadsdeel Centrum behoort zeker tot de laatste categorie. Ook al is er vaak kritiek geweest op, vooral, de stadsdeelvoorzitters. Maar zeker in het oude stadshart heeft de vorming van stadsdeel Centrum geleid tot meer overheidsaandacht voor de burgers. De politieke en ambtelijke kringen in het stadsdeel zijn nu toegankelijker en laagdrempeliger dan de stedelijke circuits van vóór 2002.

Stad en stadsdeel zijn ook steeds beter en intensiever gaan samenwerken. Het Project 1012 is daar een prachtig voorbeeld van. Er is nog een lange weg te gaan, maar het stadsdeel gaat vooruit. De balans is dus positief.

Daadkracht

Burgers zijn vooral geïnteresseerd in daadkracht en effectiviteit. Daarom vinden zij het vast ook best als die te realiseren zijn met een bestuurlijke commissie en minder politieke inkleuring. Het grootste risico voor afbreuk vormt misschien wel de kans op ontevredenheid binnen het ambtelijk apparaat. Dat risico is levensgroot aanwezig als men, door het sparen van de kool en de geit, verzuimt om duidelijke beslissingen te nemen over de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Een decentraal ambtelijk apparaat zonder echt mandaat loopt kans te versralen en dan zullen de beste ambtenaren vertrekken. Voor het Project 1012 zou zoiets dodelijk zijn, want als ergens kwaliteit vereist is, dan wel daar. Veranderingen in een organisatie kosten veel geld en moeite. Ze leveren uiteraard gedoe op. Is zo'n stelselwijziging dan wel nodig en kan die energie niet beter worden besteed aan het 'echte werk'? Gedoe en onduidelijkheid over een nieuw stelsel zijn meestal de beste garantie voor inefficiëntie. Juist daarom moeten de dames en heren politici bij het uitwerken van hun plannen voor een nieuwe organisatie vooral streven naar daadkracht en effectiviteit.

Pop-up op het Oudekerksplein

De sfeer op het Oudekerksplein wordt meestal minder bepaald door toeristen die komen om de prachtige kerk te bewonderen, dan door een luidruchtige optocht van dronkzuchtige toeristen die hun aandacht richten op de daar nog steeds aanwezige bordelen of zich lallend misdragen. Het dieptepunt was onlangs wel toen er op het terras van restaurant Anna in de glazen werd gepist...

Maar dat kan ook anders. Een verrassend voorbeeld was deze zomer het onverwachte pop-upconcert van het Ricciotti ensemble. Op een warme zomeravond in het weekend dook er plotseling een groep studenten van het conservatorium op. Binnen tien minuten formeerden ze een staand orkest dat een gevarieerd repertoire ten beste gaf. Van klassiek tot hedendaags en jazz. Passanten en omwonenden waren verast. Het was opmerkelijk wat dit optreden tweegebracht. De liederlijke situatie rond de Oude Kerk was plotseling volkomen verdwenen. De sfeer werd gemoedelijk en er werd hard geapplaudisseerd. Een unicum op het Oudekerksplein! Na een uur vertrok het ensemble weer.

Het Ricciotti ensemble is in Amster-

dam gevestigd en hun gratis pop-upoptredens geven de openbare ruimte een geweldig positieve impuls. Het is te hopen dat het ensemble het Oudekerksplein opneemt op zijn lijst van vaste locaties voor meer van deze concerten. Initiatieven als dit zouden een aanmoediging kunnen zijn voor andere musici en artiesten om iets dergelijks te doen. In het kader van project 1012 willen overheid en private partijen de infrastructuur van het Wallengebied verbeteren. Dat verdient op zich alle lof. Maar het Ricciotti ensemble toont aan dat er ook andere, soms minder voor de hand liggende middelen zijn om een bijdrage te leveren aan de kwaliteitsimpuls voor de buurt.

De Oude Kerk zelf heeft een prominente plaats in de geschiedenis van Amsterdam en leent zich bij uitstek voor concerten, bijvoorbeeld van muziek van de hand van Sweelinck, die er immers organist was. De kerk en het plein hebben veel te bieden aan een publiek dat op zoek is naar cultuur en de historie van het gebied. Ze zouden zich meer moeten profileren, zonder aansluiting te zoeken bij het niveau van seks, drugs en rock-'n-roll. Daar heeft de buurt al meer dan genoeg van.

Pop-up projectie voor Plan Nederland

'Die balletmeiden waren snoepgoed, het dansen vond ik flauwekul'

Decennialang heeft buurtbewoner Conrad van de Weetering (83) op topniveau gedanst. Ook schreef hij choreografieën en boeken over ballet – en nog steeds is hij actief bezig met fitness, de Rotary Club, het voorlezen van eigen gedichten in de Openbare Bibliotheek en zijn levensgezelin Elly.

Sinds 1969 woont Van de Weetering op een steenworp afstand van de Oude Kerk, in een klassiek pand dat Stichting Diogenes exclusief verhuurt aan talentvolle kunstenaars.

Maar zijn leven met de dans begon in Den Haag. Hij herinnert zich: 'Vlak bij ons huis zat een balletschool waar ze nog een jongen nodig hadden voor de rol van Bacchus, in het Bacchanaal uit *Samson et Delila*. Die balletmeiden waren voor mij als zestienjarige leuk snoepgoed! Dat dansen vond ik maar flauwekul. Maar toen de beroemde danspedagoge Sonia Gaskell een gastles kwam geven, veranderde dat op slag. Toen begreep ik ineens waar dans over gaat.'

Sonia

Tijdens de oorlog werkte zijn vader als nachtwaker in de Haagse Bijenkorf. 'Hij was verantwoordelijk voor de daar ondergedoken directie. Ons gezin telde zes kinderen en mijn moeder zat noodgedwongen thuis, want op straat lopen met een ster was al link, maar zónder ster nog linker. De NSB'er aan de overkant van de straat wist alles, maar verried gelukkig niemand.'

Na de kennismaking met Sonia Gaskell lifte de jonge Conrad talloze malen

Conrad van de Weetering

vanuit Den Haag naar haar studio in Amsterdam. Daar mocht hij na een halfjaar blijven bivakkeren op een matras op de dansvloer. 'Later volgde ik Sonia naar Parijs, en ik danste in Hamburg en Zwitserland. Tot 1967 was ik solist en choreograaf bij Het Neder-

lands Ballet en Het Nationale Ballet. Na mijn laatste dansjaar kon ik op studiereis naar de VS, Peru en Mexico, van waaruit ik als cultureel correspondent schreef voor regionale kranten.' Uiteindelijk belandde Van de Weetering weer in Amsterdam. Bij zijn

terugkeer in Nederland werd hij balletredacteur van het *Haarlems Dagblad*, het *Algemeen Dagblad* en bij de NOS-radio/tv.

Lili

Nu woont hij dus in het kunstenaarspand bij de Oude Kerk. Vanuit zijn woonkamer heeft hij de Wallen zien veranderen. 'Die heroïnehoertjes op de brug zijn gelukkig weg. Ze kwamen als frisse meisjes uit Duitsland, maar ze liepen er al na twee weken totaal verloederd bij. Vreselijk! Ook de drugsverkopers op straat zijn niet meer zo dominant aanwezig. Ze zijn teruggedrongen dankzij de coffeeshops. En ik ben blij dat de Zeedijk zo prachtig is opgeknapt.'

Hij heeft zijn piano in de huiskamer staan. 'Mijn danslerares Lili Green zei: als je danser wilt worden, moet je ook piano kunnen spelen. De beste dansers lezen partituren, kunnen dirigeren en spelen piano. Balanchine en Kylián deden dat ook. Je danst niet op de gehoorde nootjes, maar op de onderliggende harmonie van de gelezen partituur. Je danst op de melodie. Tellen is alleen een technisch hulpmiddel.'

Louise

Van de Weetering heeft na zijn terugkomst uit het buitenland niet stilgezeten. Hij werkte als pedagoog en choreograaf bij een balletstudio en gaf renaissance- en barokdansles aan onder meer musici. Ook schreef hij boeken, zoals een herinnering aan Sonia Gaskell en *Brieven aan een jonge ballerina*. 'Ons land telt zevenhonderd ballet-

scholen met elk zo'n honderd leerlingen. Voor dat lezerspubliek heb ik dat boek geschreven. In mijn dansklas zat een meisje, Louise, en tot die Lieve Louise heb ik me in ruim dertig hoofdstukken gericht. In briefvorm. Haar klasgenootjes waren mijn eerste kritische meelezers.'

Momenteel werkt hij aan een fors uitgebreide editie van deze *Brieven*. Andere speelse titels van zijn hand zijn *Morgen dans ik beter*, *Mijn balletjuf heeft een boerderij*, *Eerstejaars ballettechniek* en *Kijk, een ballerina*. Verder vertaalde hij uit het Duits een boek over de Joodse onderduiker Bock, uit het Italiaans Pirandello's *Vanavond improviseren wij* en uit het Engels *Een danser en zijn gezondheid*.

'Gezondheid? Ja, gezondheid is voor een danser essentieel, want elk nieuw ballet levert nieuwe pijntjes op. Ik fitness nu aan de Sint Antoniesbreestraat en ik wandel hele einden naar mijn gezonde bakker op de Elandsgracht. Het liefst zou ik hier meer buurtwinkels hebben. Vroeger zat hier onze groentebouwer Jacobs. Die mis ik, maar ik kan gelukkig nog terecht op de Nieuwmarkt bij die groentekraam tegenover Albert Heijn.'

Hoe word je goed oud?

'Het geheim is dat je je interesses blijft houden. Zo bezoek ik de Rotary Club in het Tolhuis. Ik schrijf gedichten die ik voorlees in de Openbare Bibliotheek. En vanavond ga ik naar het Nederlands Danstheater in Den Haag. Door de korting op subsidies hebben ze daar minder geld voor nieuw werk. Schandelijk! Dus dansen ze daar vanavond een oud ballet van Kylián. Fantastisch!'

Basiliek met levende stenen

Alle kerkklokken in de binnenstad hebben op zaterdag 8 december geluid ter ere van de St. Nicolaaskerk. In aanwezigheid van katholieke hoogwaardigheidsbekleders, de burgemeester en de CDA-fractievoorzitter Van Haersma Buma werd de kerk verheven tot basiliek.

'Een basiliekstatus zou voor de kerk de meest denkbare eer zijn', verklaarde haar diaken, Eugène Brussee, ooit in deze krant. Dat dit de parochie is gelukt, is geen vanzelfsprekendheid. Het predicaat basiliek verleent de Paus alleen aan kerken die aan bepaalde voorwaarden voldoen. Het gebouw moet allereerst van historische waarde zijn, maar ook een vitale geloofsgemeenschap herbergen die als voorbeeld kan dienen voor de hele regio.

Dat de kerk 125 jaar 'jong' is blijkt geen hindernis. De kerk speelt een belangrijke rol in de devotie van het Mirakel van Amsterdam uit de veertiende eeuw. Keizer Maximiliaan van Oostenrijk heeft bij de verering van het Mirakel symbolisch zijn kroon aan Amsterdam geschonken, die nu boven het tabernakel op het hoogaltaar is geplaatst.

Met de verheffing tot Basiliek van de H. Nicolaas in Amsterdam krijgt de parochie een nieuw wapenschild, een *conopeum* (een achtkantige parasol met rode en gele banen) en een *tintinnabulum* (een standaard met belletjes met de afbeelding van Sint Nicolaas). De ere-tokens zijn na het voorlezen van het Pauselijk decreet permanent opgesteld naast het altaar.

Apostolisch nuntius Mgr. Dupuy leest het Pauselijk decreet voor

De basiliek is een plaats van samenkomen voor veel parochianen, de 'levende stenen' in dit gebouw – een symbool van de turbulente stadsgeschiedenis. Behalve kerkelijke activiteiten vin-

den hier ook concerten plaats en activiteiten voor mensen uit de buurt, vooral uit 'de marge van de samenleving'. Het kerkbestuur ziet de verheffing tot basiliek als inspiratie voor de weg naar de

toekomst. 'Een weg die niet uit is op roem, maar waarbij de kerk de deuren wijd open zet', aldus de bescheiden woorden van het bestuur.

Wat hoor ik?

Een dag, of zelfs uur zónder de melodieën die via de oude speeltrommel van het carillon in de toren van de Oude Kerk over de buurt uitwaaiert. Dat is nauwelijks voorstelbaar. En wat speelt er dan eigenlijk? Dit jaar klonk over de Wallen bijvoorbeeld lange tijd een Turks volksliedje: *Uskudar'a*.

Tweemaal per jaar worden de melodieën door de Amsterdamse stadsbeiaardier Gideon Bodden en Boudewijn Zwart 'verstoken'. Dit insteken van de stiftjes in de trommel doen zij in samenwerking met twee monteurs van de firma Eijsbouts uit Asten. Sinds november klinken er weer verse wijsjes uit de toren.

Hier zijn de titels.

Heel uur:

Wer nur den lieben Gott lässt walten (Georg Neumark, 1641).

Kwart over:

Wat voor vijand durft ons naken? (Oud-Nederlands volksliedje).

Half uur:

Psalm 8 (Geneefse Psalter 1539-1562).

Kwart voor:

Fuga-thema in oude stijl (Boudewijn Zwart).

De wekelijkse live-concerten zijn van 16 tot 16.30 uur, op dinsdag door Boudewijn Zwart en op zaterdag door Gideon Bodden.

Illegale hotels

'Je weet niet meer wie je burens zijn'

Stadsdeel Centrum is vastbesloten om het probleem van de illegale hotels aan te pakken: afgelopen zomer is hiervoor 100.000 euro extra gereserveerd. Het bestaande handhavingsteam is uitgebreid, sinds november zijn er al vijftig adressen gecontroleerd en er zijn negen illegale hotels gesloten vanwege onvoldoende brandveiligheid – de meeste in postcodegebied 1012. Dit is een fractie van alle illegaal verhuurde woningen. Maar de aanpak is begonnen.

Met honderden tegelijk worden ze op internet aangeboden: de 'self catering' of 'self serviced' appartementen. Ideaal voor een paar daagjes Amsterdam. Vaak goedkoper dan een hotelkamer, zeker met meerdere mensen; en bovendien kun je je eigen potje koken en jezelf Amsterdamer tussen de Amsterdammers voelen.

Deze manier van toeristisch verblijf is in de afgelopen jaren enorm populair geworden, niet alleen in Amsterdam maar ook in alle andere steden die gewild zijn bij weekendtoeristen. Maar deze vorm van verblijfsaccommodatie is in vrijwel alle gevallen illegaal.

Woningonttrekking

De Woningwet en de Huisvestingsverordening zijn er duidelijk over: in een woning moet gewoond worden. Woningen zijn immers een schaars goed in Nederland en al helemaal in Amsterdam. Het kortstondig verhuren van woonruimte aan toeristen valt onder hotelmatige exploitatie en is dan ook in strijd met de bestemming Wonen. Dit vergrijp heet woningonttrekking.

Hier staat een niet malse boete van 18.500 euro op, maar dat weerhoudt veel ondernemers en vastgoedeigenaren er niet van om in het Wallengebied massaal appartementen aan toeristen te verhuren. De pakkans is immers klein en de winst groot – veel groter dan bij 'gewone' verhuur.

Internet

Meer dan 200 hotelappartementen in het noordelijk Wallengebied worden op internet aangeboden. Om het de handhavers niet te makkelijk te maken, zijn de vitrages op veel foto's dicht en blijven adressen onvermeld. Maar wie de buurt een beetje kent, kan ze al snel lokaliseren. Soms is een bijzonder glas-in-loodraampje of een streepje uitzicht al genoeg om het adres te achterhalen. 'De ambtenaren zien die sites ook', zegt stadsdeelvoorzitter Jeanine Van Pinxteren. 'Maar alleen een internetvermelding is niet genoeg. We moeten ter plekke constateren.' Hoe je illegale hotelappartementen kunt herkennen? Daarover kan ze niet al te veel kwijt omdat ze de exploitanten niet in de kaart wil spelen. Maar een tipje van de sluier kan ze wel oplichten: 'Een pand waar alle appartementen dezelfde gordijnen hebben of waar de naam bordjes ontbreken. Ook een goeie huurfietsen voor de deur.'

De politie speelt een rol in de signalering en ook bewoners doen meldingen. Van Pinxteren: 'Die zien elk weekend weer nieuwe gezichten met rolkoffer-tjes in de straat.' Steevast komt het thema illegale hotels aan de orde in bewonersoverleggen, want de overlast is groot. In sommige straten zoals Warmoesstraat, Spuistraat en Prins Hendrikkade worden zoveel woningen aan toeristen verhuurd dat zelfs ontvolking dreigt.

Veel van het ontijdig aangeboden afval is afkomstig uit de hotelappartementen, omdat toeristen geen flauw idee heb-

Veel appartementen in postcode gebied 1012 worden illegaal verhuurd

ben wanneer en waar ze hun vuil moeten aanbieden. Voor buurtgenoten bij wie een illegaal hotel aan hun trappenhuis grenst is het helemaal foute boel; zeker in het Wallengebied, waar de vele appartementen doorgaans niet aan keurige gezinnetjes worden verhuurd.

Brandgevaar

In de Warmoesstraat werden twee appartementen tot voor kort aan toeristen verhuurd, voornamelijk groepjes jongeren. Die kwamen dan wel eens aanbellen, met de vraag of die leuke studente van daarboven zin had in een drankje of een jointje.

Maar vorig jaar rook deze bewoonster in het trappenhuis een vreemde geur. Na enige aarzeling herkende ze verbrand plastic als oorzaak en belde de brandweer. 'Het bleek dat een gast zijn toilettaas per ongeluk op een elektrisch kookplaatje had gezet.' De brand werd snel geblust, maar sindsdien voelt ze zich minder prettig in huis. 'De gedachte dat ik alles kan verliezen door een stelletje toeristen die beneden dronken en stoned zitten te zijn, zit me niet lekker.'

Tot haar opluchting werden de appartementen een paar weken geleden door het stadsdeel gesloten wegens het ontbreken van allerlei brand- en vluchtveiligheidsmaatregelen.

Brandveiligheid is dan ook de inzet van het stadsdeel bij de controle op illegale hotelappartementen. Voor de handhavingsactie werden tweehonderd adressen geselecteerd waarover het vermoeden van hotelmatige exploitatie bestond. De helft daarvan bevindt zich in het gebied met postcode 1012.

Vijftig zijn inmiddels gecontroleerd. De controle op brandveiligheid vergemakkelijkt het handhaven. Een hotel, illegaal of niet, moet nu eenmaal aan veiligheidseisen voldoen. Als er bij controle toeristen aanwezig zijn, maar

niet aan de brandweereisen wordt voldaan – dan is het simpel over en uit.

Bewijslast

De overheid moet genoeg aanwijzingen voor hotelmatige verhuur hebben om het pand te mogen betreden. Volgens Van Pinxteren is er veel informatie uitgewisseld met de stedelijke Dienst Wonen: 'Die hebben allemaal geraffineerde truuksjes om ergens binnen te kunnen komen en weten ook wanneer je de grootste kans hebt om toeristen aan te treffen.' Toeristen beseffen vaak totaal niet dat ze in een illegale accommodatie zitten en worden na sluiting ervan overgedragen aan de VVV, die vervolgens op zoek gaat naar alternatief onderdak.

De belangrijkste les is wel: leg alles in detail vast. Hoe ver is het van de slaapkamer tot de voordeur? Zit de kamer links of rechts?

'Het moet stand kunnen houden bij de rechter', zegt Van Pinxteren. Juist die noodzaak van bewijslast maakt het vergrijp woningonttrekking zo moeilijk te bestrijden. Vaak zijn de gasten geïnstrueerd om te zeggen dat ze 'het neefje uit Australië' zijn.

Daarom houdt het stadsdeel zich louter met brandveiligheid bezig; of het vervolgens om woningonttrekking gaat, mag de stedelijke Dienst Wonen beoordelen. Ook de Belastingdienst wordt ingelicht, want vaak wordt er geen belasting betaald.

Van Pinxteren maakt zich geen illusie dat de kwalijke praktijken volledig zijn uit te bannen. De vraag naar appartementen is groot, de winsten zijn hoog en handhaving kost tijd en geld. Maar wat telt is dat het stadsdeel een duidelijk signaal afgeeft. 'We hebben het te lang op zijn beloop gelaten. We moeten overtreders laten voelen dat ze iets strafbaars doen.'

Ook zij zijn illegaal bezig

Voor dit artikel zijn de illegale hotels in kaart gebracht die in het noordelijk Wallengebied op internet worden aangeboden.

- De Warmoesstraat heeft relatief veel illegale hotels. Ook de Monnikenstraat, maar The Monk Apartments daar is legaal.
- Ook reguliere hotels verhuren illegale hotelappartementen. Dat blijkt niet uit de inhoud van hun websites, maar wel uit reviews (beoordelingen) op websites als TripAdvisor.
- Woningen die men op *social traveling sites* zoals Wimdu en Airbnb aanbiedt, worden als illegaal geteld indien de verhuur structureel is. Bijvoorbeeld ook als een verhuurder pas zeven maanden op Airbnb actief is, maar wel al twintig reviews heeft. Of als de verhuurder permanent in het buitenland zegt te verblijven, valse aliassen gebruikt of meerdere woningen in de stad of zelfs over de grens verhuurt.
- Veel als Bed & Breakfast verhuurde 'kamers' blijken volgens de reviews op TripAdvisor zelfstandige appartementen te zijn. Daar woont de hoofdbewoner zelf dus niet, hoewel dat wettelijk wel het geval zou moeten zijn.
- Opmerkelijk: in de categorie verhuurders met een maatschappelijke taak zoals de corporaties is Stadsherstel relatief vaak bij illegale verhuur betrokken.

www.meldpuntshortstay.nl

Illegale bewoning tast het woon- en leefklimaat aan. Daarom hebben Huurdersvereniging Centrum, het Wijksteunpunt Wonen, de binnenstadswijkcentra en het meldpunt Ongewenst Verhuurgedrag het initiatief genomen tot een digitaal meldpunt (*meldpuntshortstay.nl*) waar u de adressen van illegale hotels en shortstay in uw omgeving kunt melden. Indien u dit aangeeft, komt uw melding ook terecht bij het *loket Zoeklicht* van de stedelijke Dienst Wonen. Dit is belast met handhaving.

Er is een werkgroep van actieve bewoners opgericht die persoonlijke verhalen over de negatieve invloed van shortstay op het woon- en leefklimaat zal bundelen in een *Zwartboek*. Dit zal voor de komende zomer worden aangeboden aan het stadsdeelbestuur.

RESTAURANT DE ROODE LEEUW
HOTEL AMSTERDAM

Knip de bon uit en lever deze in voor 10% korting op uw lunch of diner (excl drankjes)

Damrak 93-94 1012 LP Amsterdam
Tel : 020 -555 06 66
Email: reservations@restaurantderoodeleeuw.nl
Website: www.restaurantderoodeleeuw.nl

een verborgen
schat

**Ons' Lieve Heer
op Solder**

Oudezijds Voorburgwal 40 Amsterdam
www.opsolder.nl

**HANS
DOUGLAS
HAIR**

NAAST HET
NH HOTEL BARBIZON PALACE

WOENSDAG T/M VRIJDAG: 9 - 21 UUR
DINSDAG EN ZATERDAG: 9 - 18 UUR
ZONDAG: 10 - 18 UUR
MAANDAG: 9 - 18 UUR

AMSTERDAM, PRINS HENDRIKKADE 50-72
020 - 627 30 37   020 - 556 45 64

**HOTEL
RESTAURANT
STADT
MÜNCHEN**

KONING VAN SIAM
THAI RESTAURANT

OUDEZIJDSVOORBURGWAL 42
sinds 1988

CONDOMERIE

Warmoesstraat 141
Amsterdam
tel 020 6274174
fax 020 6389265
condoms@condomerie.com

winkel
online shop
groothandel
deskundig advies
www.condomerie.com

WWW.CONDOMERIE.COM
CONDOOMSPECIAALZAAK

voor uw ramen

CAPSICUM
NATUURSTOFFEN

Oude Hoogstraat 1
Amsterdam
www.capsicum.nl
020 6231016

Mathilde
Grand Café

GRAND CAFE MATHILDE
Dam 9
1012 JS Amsterdam
t. +31 (0)20 - 554 6114

KONINKLIJK GENIETEN
MET UITZICHT OP DE DAM

PART OF THE NH WORLD

**DUTCH BUILDERS
CONSULTANCY**

Advies- en
administratiekantoor
tel: 06 54 71 70 70

DE BRAKKE GROND

Eetcafé de Brakke Grond

Dagelijks geopend
voor koffie, lunch, borrel en diner.

**DE KAASSPECIAALZAAK
WOUT ARXHOEK**

De Winkel voor de kaasliefhebber

DAMSTRAAT 19 AMSTERDAM TELEFOON 622 91 18

THE BULLDOG

AMSTERDAM

MRB
LEATHER & RUBBER

SHOPS
WARMOESSTRAAT 89 AMSTERDAM
MOTZSTRASSE 22 BERLIN

INTERNET
WWW.MISTERB.COM
V.O.O
WWW.MISTERB.TV

Weliswaar klein van binnen
zijn wij toch ruim van zinnen
Burgers & Boeren
Poolers & Hoeren
Kansrijken & Kansarmen
kunnen hier hun voeten wassen!

CAFÉ-BAR
DE STOOF

STOOFSTEEG 11-13

jemi

bloemenwinkel
warmoesstraat 83a amsterdam
020 - 625 60 34 www.jemi.nl

Wij zijn gespecialiseerd in:

- Abonnementen
- Trendy boeketten en arrangementen
- Bloemen lunches
- Workshops
- Bezorgservice voor binnen- en buitenland

(Kerst)cadeaus op loopafstand

Op zoek naar dat ene persoonlijke (kerst)cadeau? En u wilt niet stad en land hiervoor aflopen? Wij geven u zes aantrekkelijke winkeltips binnen een straal van amper 500 meter.

1 Sint Jansstraat 15: pottenbakkerij J.C. Herman

Deze straat vormt een onopvallende verbinding tussen de Warmoesstraat en de Oudezijds Voorburgwal en heeft zich ontwikkeld tot een bijzonder ambachtenstraatje.

In deze pottenbakkerij kozen wij een kopje, gemaakt van klei uit de bouwput van de Noord-Zuidlijn. Een heel Amsterdams cadeau! Dit originele idee komt van pottenbakker Herman Verhagen en het kopje is te koop voor €7,95. Verder veel handgemaakt, dus uniek aardewerk en steengoed.

Open: woensdag tot en met zaterdag 12-19 uur; andere dagen soms.
www.jcherman.org.

2 O.Z. Achterburgwal 145: KOKO Coffee & Design

Hier komt u in een prachtige ruimte waar koffie en design samensmelten. Karlijn Timmermans weet alles van koffie, Caroline Kruijssen van fashion,

en samen hebben ze hun passies gebundeld.

Bij KOKO kunt u koffie drinken, van heerlijke taart genieten, lezen of internetten. Voor kunstliefhebbers is het dé plek om geïnspireerd te raken door jong creatief talent. Modelieffhebbers kunnen hier terecht voor vernieuwend design uit het buitenland en van eigen bodem. Wij gaan voor een vest van Sanne Jansen. Prijs €249. Niet gratis, maar dan heb je wel iets draagbaars en moois. De designcollectie bestaat bij KOKO niet alleen uit fashion, want u vindt er ook unieke betaalbare meubels en fotografie.

Open: 9-18.30 uur; in het weekend 10-18 uur.
www.ilovekoko.com.

3 Langebrugsteeg 13: kantoorvakhandel Van der Heijde / P.W. Akkerman

Na een lange en ingrijpende verbouwing heeft kantoorvakhandel Van der Heijde hier, op de hoek van de Nes, zijn deuren heropend. Sinds 1893 is dit het vertrouwde adres voor wie papierwerk behoeft. Pennenspecialzaak P.W. Akkerman, ooit gevestigd in de Kalverstraat en door Van der Heijde overgenomen, is erbij ingetrokken.

Wie een origineel én bruikbaar cadeau zoekt op het gebied van schrijftartikelen of papierwaren, moet hier kunnen slagen. Verkoper Sven van Dieken ziet bij binnenkomst vaak al of de klant een Van der Heijde of Akkerman is. De eerste komt voor papierwaren en loopt vaak joviaal en vlot de winkel binnen. De tweede oogt soms wat chiquer en neemt de tijd voor het bezichtigen van de pennenafdeling.

Wij keken onze ogen uit bij de vitrines met speciale pennen uit de Mont Blanc Collectie, vernoemd naar beroemdheden als Marlene Dietrich en Thomas Mann. Een van duurste pennen uit de collectie is de Alford Hitchcock en draagt een prijskaartje van €2700. Voor de bescheidener beurs zijn er ook onder de €50 originele pennen te koop.

Wij kozen de speciale editie gouden Caran d'Ache 849 Goldbar pen in een fraai blikje (€34,95). Voor wie zijn/haar boek niet zelf wil vasthouden is er de handige BamBoo boekensteun (€14,95).

Open: 9-17.30 uur; zaterdag 10-17 uur, zondag 13-17 uur.
www.vanderheijde.nl en www.pwakerman.nl.

4 Sint Annenstraat 18a: atelier-boutique Downtown dress up

In het gerenoveerde Sint Annenkwartier is dit de plek waar je wordt meegevoerd in de artwork-, fashion- en stylingwereld van Daniela Larue. Sanne Gils verkoopt er haar zelfgemaakte schoenen, tassen en accessoires. Van leer, tijdloos, soms bijna klassiek – en vaak met een twist. Hier kun je geheel gekleed worden en staan persoonlijke aandacht en advies voorop.

De zeer draagbare ontwerpen worden in kleine oplagen en met de hand gemaakt. Alleen al het zien van de mooie speciaal bedrukte leggings (vanaf €59), of het kennismaken met leren 'pump-ups', uiterst originele accessoires om saai pumps meer allure te geven (vanaf €49), maakt een bezoek de

moeite waard.

Open 11-18 uur; maandag en dinsdag gesloten.
www.downtowndressup.nl.

5 Sint Annenstraat 20a: kledingaccessoires Lenny's

Genoemd naar eigenaresse Lenny, die vaak bijgestaan wordt door haar moeder Lenny en haar dochter... Lenny.

Bij de drie Lenny's vindt u volop shawls, mutsen, handschoenen en andere kledingaccessoires, alles voor een kleine prijs. De goed uitgevoerde shawls kosten meestal slechts €5. Het zijn toegankelijke en warme cadeaus voor de krimpende beurs.

Open: 13-20 uur; dinsdag gesloten.

6 Sint Annenstraat 30: Kunstboekenwinkel San Serriffe

Deze boekwinkel wijdt zich aan kunst- en designpublicaties van voornamelijk

kleinschalige en onafhankelijke uitgeverijen. Pieter Verbeke en zijn vrouw Elisabeth Klement, allebei verbonden aan de Gerrit Rietveld Academie, programmeren rondom hun boeken ook tentoonstellingen en presentaties.

Wij twijfelen tussen het kloek *Revolution a Reader* (€28), een bijzonder uitgegeven boek met teksten over revolutie, tegenstribbelen en ageren tegen onrecht, en het fraaie boekje *Werkstoelen* (€12), vol foto's van oudere stoelontwerpen voor beroepsgroepen als kappers en tandartsen. Ten slotte gaan we de deur uit met het uiterst geestige *The Young Girl's Handbook of Good Manners* (€12,50).

Open: donderdag tot en met zaterdag 12-19 uur.
www.san-serriffe.com.

Nieuw netwerk ouderen

Bewoners van de binnenstad zijn redelijk tevreden over hun woonomgeving, zo blijkt uit onderzoeken. Volgens de Werkgroep Ouderen Nieuwmarktbuurt is dit zelfs de ideale plek om oud te worden. 'Kijk maar om je heen', zegt woordvoerder Piet Seijsener. 'Alle voorzieningen zijn hier op loopafstand. Winkels in de buurt, op zaterdag de markt voor de deur, genoeg huisartsen, een apotheek en fysiotherapiepraktijken. Maar ook ouderencentrum De Flesseman met zijn restaurant en maaltijden aan huis, het gevarieerde aanbod van horeca en allerlei activiteiten in buurthuis De Boomspijker. Wil je verder van huis, dan heb je hier de taxistandplaats en metro-ingang.'

Je zou denken: beter kan het niet. Toch heeft de werkgroep grote zorg over de toekomst.

'Veel ouderen in de Nieuwmarktbuurt, de Waterlooopleinbuurt en het Wallengebied wonen hier al heel lang. Soms bijna hun hele leven. Die willen graag blijven. Maar wat moet je, als je driehoog woont en al die trappen net even te veel zijn? Verhuizen binnen de buurt kan bijna niet, want er zijn veel te weinig betaalbare woningen voor ouderen', zegt Seijsener. 'Dat is jammer, want juist verhuizende ouderen laten meestal een

grotere woning achter.' Omdat het stadsdeel de gemeentelijke nota Wonen met zorg en dienstverlening heeft onderschreven, heeft het volgens de werkgroep ook verplichtingen. Creëer voor ouderen bijvoorbeeld meer woningen in hun eigen buurt, door die hier voor hen te reserveren op de begane grond of met een lift of traplift. En schrap de bizarre regel dat een traplift bij vertrek van de huurder weg moet. Zo'n woning kan immers worden toegewezen aan een andere huurder die hem nodig heeft.

Inmiddels hebben zich onder het motto 'Samen staan we sterker' ook ouderen uit de Waterlooopleinbuurt bij de werkgroep aangesloten. Seijsener: 'En ook ouderen uit het Wallengebied zijn van harte welkom. Kom op onze volgende vergadering, dinsdag 15 januari om acht uur in wijkcentrum d'Oude Stadt. Dan gaat het over betaalbare woningen voor ouderen, de toegankelijkheid van de openbare ruimte en over Stadsdorp Centrum. Via dit nieuwe netwerk kunnen ouderen elkaar ondersteunen. We hopen op een grote opkomst.'

Tip: op Eerste en Tweede Kerstdag is er een kerstdiner in De Flesseman. Informatie en reserveren aan de balie.

Willem de Jong van Poelgeest

Minderbroedersklooster

Vanaf 1464 werd in deze buurt het Minderbroedersklooster gebouwd. Op zijn hoogtepunt heeft dit klooster de vierhoek beslagen tussen de Oudezijds Achterburgwal, Molensteeg, Zeedijk-Nieuwmarkt-Kloveniersburgwal en de Barndesteeg. Het was toen het grootste mannenconvent van de stad.

De minderbroeders, ook wel Observanten genoemd, waren een fanatieke afsplitsing van de franciscaner Eerste Orde. Het stadsbestuur was niet erg ingenomen met deze orde en hield lange tijd hun vestiging binnen de stadsmuren tegen. De orde werd echter beschermd door de Bourgondische hertogen en Filips de Goede gelastte de stad met een bevelsbrief om de stichting van het klooster niet langer tegen te houden. Om de bevolking warm te maken voor de vestiging ervan werd de hulp ingeroepen van de befaamde prediker en redenaar Johannes Brugman (1400-1473). De uitdrukking 'praten als Brugman' herinnert nog aan deze welbespraakte pater.

De minderbroeders waren de motor achter de inquisitie die in het hele noordwesten van Europa veel slachtoffers heeft gemaakt. Zij hebben een grote rol in de kettervervolg gespeeld; zo ook in Amsterdam. Toen de stad op 26 september 1566 werd getroffen door de Beeldenstorm, werd dan ook als eer-

ste het interieur van het klooster van deze gehate orde geplunderd en vernield. Maar het jaar daarna nam hertog Alva zijn intrek in het Minderbroedersklooster en stelde van hieruit zijn Raad van Beroerten in, om eenieder te bestraffen die had deelgenomen aan de ongeregeldeheden. Na de onthoofding van gereformeerde

rebellens zouden de monniken geregeld gezamenlijk met Alva's Bloedraad hun 'bloedmaal' hebben genoten, in de eetzaal aan de zuidzijde van het klooster. Zo is deze zijde waarschijnlijk gekomen aan haar naam Bloedstraat. Veel zuidelijker lag toen de operatiezaal van het klooster, de 'bloetkamer', waar de chirurgijns hun aderslatingen deden. Minder waarschijnlijk is de Bloedstraat dus hiernaar vernoemd.

Aan de noordzijde binnen het kloosterterrein stond de gebruikelijke kloosterkerk. Dan was er een boomgaard, aan alle vier de kanten omgeven door een kruisgang, waar nu de Monniken- en Monnikendwarsstraat liggen. In de oostvleugel bevond zich de sacristie die in verbinding stond met het monniken-koor. Ten noorden van het complex lag aan de Molensteeg het Cellezustersklooster en ten zuiden ervan aan de Barndesteeg het Bethaniënklooster. Bij de Alteratie (Hervorming) in 1578 is het klooster opnieuw geplunderd en zijn de kloosterlingen samen met het stadsbestuur de stad uit gewerkt. Het kloosterterrein verviel aan de stad en het nieuwe stadsbestuur, maar de minderbroeders keerden stilletjes terug. Ze hebben in 1626 aan de Huidenvettersloot een schuilkerk gesticht die tot 1668 is blijven bestaan.

Alarm: 112

Politie:
Niet spoedeisend 0900-88 44

Wijkteam Beursstraat:
Buurtregisseurs:
Rob Oosterbaan 06 53 87 93 92
Hermanjan Jansen 06 22 94 41 19

Brandweer:
Alarmnummer 621 21 21
Centraal Bureau 692 93 94

Gezondheidszorg:
GG&GD (Ambulance) 555 55 55
Eerste hulp (OLVG) 599 30 16
Centr. Doktersdienst 088 00 30 600
Kruispost 624 90 31
Dierenambulance 626 21 21

Gemeente Amsterdam:
Internet: www.amsterdam.nl
Stadhuis 552 91 11
Horeca Overlastlijn 421 45 67
Milieudienst 551 34 56
Ombudsman 625 99 99

Stadsdeel Centrum:
Internet: www.centrum.amsterdam.nl
Algemene informatie 14 020
Meldpunt Zorg & Overlast 552 44 42
Meldpunt Overlast water 0900-93 94
Meldpunt Openb. Ruimte 551 95 55
(Reiniging, bestrating, groen, etc.)
Inspectie Bouwen en Wonen
ma/vrij 09:00-10:00 552 46 30

Nuon (Energie Noord West):
Afdeling Binnenstad 597 16 16
Openbare verlichting 597 26 26
Storingen elektra 597 12 34
Storingen gas 597 12 35

Dienst Stadstoezicht:
Hoofdkantoor: 251 21 21
Parkeerbeheer: 251 33 22
Wegslepen: 251 33 23

Wijkcentrum:
d'Oude Stadt 638 22 05

Taxi:
TCA-Centrale 0900 677 77 77
Taxi Direct 020 6 333 333
Stadsmobiel 441 00 55

September

19 De gemeente Amsterdam wacht met het sluiten of verplaatsen van 26 coffeeshops in het Wallengebied. Het stadsbestuur wil eerst meer duidelijkheid krijgen over het landelijke coffeeshopbeleid.

Oktober

- 19** De Rode Loper, de veelbesproken stadsboulevard die voor voetgangers en fietsers de toegang moet gaan vormen voor Amsterdam, wordt niet rood maar grijs.
- 23** Op de Wallen wonen/werken de gulste gevers aan de collecte van de Dierenbescherming.
- 24** De politie in Amsterdam houdt 38 voetbalfans aan rond de voetbalwedstrijd Ajax-Manchester City.
- 27** De Oude Kerk wordt vanaf 2014 een expositieruimte voor hedendaagse kunst. Dat is het plan van de nieuwe directeur Jacqueline Grandjean.
- 27** De exclusieve sneaker store Patta opent een winkel op de Zeedijk.
- 30** De Warmoesstraat, de Spuistraat en de Prins Hendrikkade dreigen te ontvolken door illegale verhuur van woningen aan toeristen. Dat constateert stadsdeel Centrum.

November

- 5** Amsterdamse prostitutiepanen krijgen steeds vaker controleurs over de vloer. De gemeente heeft de controles van raambordelen op de Wallen en in het Singelgebied verdubbeld naar vier keer per jaar.
- 7** 1012-wethouder Lodewijk Asscher neemt afscheid van het gemeentebestuur. Hij wordt minister van Sociale Zaken in Den Haag.
- 14** Burgemeester Eberhard van der Laan is te gast op het Burgwallenoverleg.
- 14** De Richter Roegholtprijs, een prijs voor het bevorderen van sociale cohesie in Amsterdam, wordt door de PvdA uitgereikt aan Bert Nap.
- 27** Het eerste exemplaar van *1000 vragen over Amsterdam* van Henri van Poll wordt overhandigd in de Zuiderkerk.

December

- 1** Onder het trottoir op het Damrak is asbest aangetroffen. In januari zullen deskundigen twaalf nachten sleuven in het trottoir maken en monsters nemen om te onderzoeken of er meer asbest aanwezig is.
- 4** Zanger Chris Brown wordt gespot in coffeeshop The Green House op de Oudezijds Voorburgwal terwijl hij een jointje rookt.
- 5** Sinterklaas wordt door de buurtkinderen ontvangen in 'zijn' Oude Kerk (de oude Sint Nicolaaskerk).
- 7** De gemeente zal alsnog 26 coffeeshops op de Wallen sluiten. Nu de effecten van het regeerakkoord op het softdrugsbeleid duidelijk zijn, ziet burgemeester Eberhard van der Laan geen bezwaren meer. Coffeeshop The Old Church zal verhuizen naar de Amstel.
- 8** De Sint Nicolaaskerk wordt per pauselijk besluit verheven tot 'basilica minor' en heet voortaan Basiliek van de Heilige Nicolaas.

Redactie, bestuur
en bezorgers van
d'Oude Binnenstad
wensen u
fijne
feestdagen
en een vreugdevol
2013!

Hotel De L'Europe Hoofdstad Brasserie

De Amstel ligt er aan je voeten, figuurlijk en letterlijk. Mooi is dat je, waar je ook zit, de rivier altijd ziet – ook al is het soms via een spiegel. De Hoofdstad Brasserie, want daar hebben we het over, is een onderdeel van De L'Europe. De locatie is superbe, met aan de overkant van de Amstel de oude Munttoren.

De entree van de brasserie loopt via de hotelingang, een tikkeltje hoogdrempelig, maar dat is snel vergeten. Wie door de draaideur naar binnenstapt, komt uit in de Promenade: een statige hal met kroonluchters en replica's van oud-Hollandse meesters aan de muur. Wat weinigen zullen weten is dat je in de Hoofdstad Brasserie voor 35 euro van een uitstekend driegangsmenu kunt genieten. Van 7 uur 's morgens tot 11 uur 's avonds. De keukenbrigade zorgt er net zo makkelijk voor een heerlijke bouillabaisse als voor een uiterst smakelijk zuurkoolpotje.

Speciaal is ook dat de brasserie werkt met veel open wijnen. Dat kan omdat ze worden bewaard in een klimaatkast, wat de levensduur van de wijn aanzienlijk verlengt. De zestig zitplaatsen tellende brasserie – in de zomer komen daar honderd zitplaatsen op het terras bij – is onlangs onderscheiden met de Bib Gourmand, een onderscheiding

voor restaurants met een mooi menu tegen een betaalbare prijs. Wie vooraf wat wil drinken kan dat doen in de Promenade of in Freddy's Bar. Inderdaad, genoemd naar Freddy Heineken die hier regelmatig een biertje kwam drinken. Foto's aan de wand getuigen daarvan. Bijzonder is dat men op deze locatie als enige buiten de Verenigde Staten ook Heineken Light op tap kan verkrijgen. Wat de bierbrouwer als begeistert roker op prijs stelde, was dat er in Freddy's Fumoir een prachtige rookruimte is gecreëerd waar als bijna vanzelfsprekend *The Times*, *The International Herald Tribune* en *The Wall Street Journal* voor het grijpen liggen. Overigens heeft het bedrijf, dat nu eens geen onderdeel is van een grote internationale keten, nog veel meer. Natuurlijk: er zijn 111 kamers, waarvan 42 suites. Er zijn prachtige vergaderruimtes, elk met een geheel eigen sfeer. Maar laten we vooral het restaurant, Bord'eau, niet vergeten. Pas veertien maanden in bedrijf en nu al een Michelinster!

Met Kerstmis en Oud & Nieuw iets speciaals doen? Neem contact op met de kerstcoördinator, (020) 5311619, of mail naar restaurant@leurope.nl.

Nu ook online!

d'Oude Binnenstad is sinds kort online te vinden.

www.facebook.nl/Oudebinnenstad
Zo heet onze Facebookpagina (waarop trouwens ook niet-Facebookleden wel-

kom zijn). Like deze pagina, en u ontvangt voortaan alle laatste nieuwtjes, verhalen en foto's over/van de buurt. Heeft u zelf iets leuks of schandaligs te melden? Mail ons dit dan naar facebook@oudebinnenstad.nl.

Sinterklaas blijft maand langer

Ook al zou 'onze' Sinterklaas ons land volgens traditie op 6 december hebben verlaten, in het museum Ons' Lieve Heer op Solder blijkt hij nog volop aanwezig. Tot 6 januari is daar namelijk de tentoonstelling *De Heilige Nikolaas: Ikoon van Goedheid* te zien.

Aan het eind derde eeuw werd in het stadje Patara, in het toenmalige Oost-Romeinse Rijk, de jongen Nikolaas geboren. Door zijn welvarende ouders opgevoed tot gelovig christen, verloor hij hen op heel jonge leeftijd, waarna hij vanuit de levenshouding *Deel je rijkdom met de armen* heeft besloten om zijn forse erfenis te gebruiken om mensen te helpen.

Nikolaas is als bisschop van Myra geliefd geworden door zijn zorg voor kinderen, zijn hulp aan mensen in nood en zijn steun aan zeelieden. Hij heeft zich zijn hele leven voor anderen ingezet. Zijn sterfdag op 6 december is de kerkelijke feestdag om hem te eren.

Kerstvieringen in de oude binnenstad en directe omgeving

(zie ook www.kerstamsterdam.nl)

Nicolaasbasiliek Prins Hendrikkade 73
22 december 17.00 Festival of Lessons and Carols
24 december 18.00 Kinderkerstviering
24 december 21.00 Kerstnacht mis met Capella Nicolai (kaarten gratis verkrijgbaar)
25 december 10.30 Kerstmis met Capella Nicolai
26 december 10.30 Eucharistieviering

25 december 11.15 Eucharistie in Franse taal
26 december 10.00 Eucharistie
26 december 15.00 Kindje wiegen (kerstspel voor kinderen)

English Reformed Church Begijnhof 48
24 december 22.30 Christmas Eve Service
25 december 10.30 Christmas Day Service

De Krijtberg Singel 446-448
24 december 19.30 Lieder door Schola cantorum en 20.00 Latijnse mis
24 december 21.45 Lieder door Jubilate Deo en 22.15 Nederlandse mis
24 december 24.00 Nederlandse mis met orgel en cantor/cellist
25 december 9.30 Nederlandse mis met zang van Jubilate Deo
25 december 11.00 Latijnse mis met zang van Schola cantorum
25 december 12.30 Nederlandse mis
25 december 17.15 Nederlandse mis met orgel en cantor/cellist
26 december 11.00 Latijnse mis met Schola Cantorum

Singelkerk Doopsgezinde Gemeente Singel 462
23 december 10.30 Kinderkerstfeest
23 december 17.00 Internationale oecumenische zangdienst (met andere buurtkerken en kamerkoor Concertgebouw)
24 december 22.00 Kerstavonddienst met Singelkoor
25 december 10.30 Eerste Kerstdagdienst

Oude Lutherse Kerk Singel 411/hoek Spui
22 december 16.30 Kinderkerstspel
23 december 12.00 Kerstmarkt
24 december 21.15 Kerstnachtviering met Kerstnachtkoor
25 december 10.30 Kerstviering

Oude Kerk Oudekerksplein 23
24 december 22.00 Kerstnachtdienst met de Sweelinckcantorij
25 december 11.00 Kerstdienst

Ons' Lieve Heer op Solder (museum Amstelkring, Oudezijds Voorburgwal)
24 december 20.00 en 22.00 Kerstnacht mis (kaarten bestellen 15 euro)

Leger des Heils Oudezijds Achterburgwal 45
23 december 18.00 dak- en thuislozendiner Koepelkerk

Waalse kerk Walenpleintje 159
25 december 11.00 Dienst in Franse taal

De Papegaai Kalverstraat 58
24 december 22.00 Latijnse Nachtmis met Ensemble Rafaël (plaatsen reserveren aangeraden)
25 december 10.30 en 12.15 Latijnse Hoogmis met Ensemble Rafaël
26 december 10.30 Latijnse Hoogmis

Begijnhofkapel Begijnhof 30
24 december 19.00 Eucharistie in Franse taal
24 december 21.00 Eucharistie met orgel en cello
24 december 23.00 Eucharistie met kamerkoor, orgel en strijkers
25 december 10.00 Eucharistie